

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvezcer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za vstropo-agerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tujne dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenje je na Kongresnem trgu št. 12.
Upravnistvu naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Smešno izkoriščanje.

Dolenjski reporterji „Slovenčevi“ objavljajo „surovosti“, katere so se baje dogodile v agitaciji proti kandidaturi gospoda prof. Zupana. Ko to delajo, poslužujejo se načina, kateri jih najmanj opravičuje, da drugim surovost očitajo. In posebno malo se to podá v listu, kateri dan na dan psuje in smeši z osebnimi opazkami novoizvoljenega poslanca gospoda Višnikarja, listu, čigar voditelji in oprode se pri volitvah zadnjih let niso ustrašili nobenega nemoralnega, niti kaznivega sredstva za pridobivanje volilnih glasov. „Slovenčevi“ uredniki in dolenjski dopisniki torej ne bodo veliko sodili! S tem pa mi ne rečemo, da bi le količaj mogli odobravati ali olajšavati agitacijo proti gospodu Zupanu, če je res presegala meje. Ali nemogoče se nam vidi, da bi se bila agitacija spozabila glede osebe ali stanu gospoda Zupana. Gotovo pa je, da so dolenjski „Slovenčevci“, ki so kar čez noč postali politični prijatelji gospoda Zupana, provocirali s svojo nadležnostjo in že z Notranjskega znano agresivnostjo odločen odpor, ki ni bil obrnen proti gospodu Zupanu, ampak le proti agitatorjem. Mi vsaj imamo celo kópo dopisov, kateri nam popisujejo to vsiljivost „Slovenčevcev“. In sedaj se ti brezobzirni agitatorji skrivajo za hrbet gospoda Zupana in vpijejo, da je bilo njemu namenjeno, kar so oni, brákone po pravici, dobili! Poznamo to taktiko!

Odločno pa se moramo zavarovati zoper to, da včerajenji „Slovenec“ skuša agitacijo zoper gospoda Zupana iskoristiti proti naši narodni stranki. Rad bi nas naredil za vse odgovorne, kar se je godilo na Dolenjskem. Mi smo svoje stališče glede Zupanove kandidature že pojasnili. Bili bi ga z vso odločnostjo podpirali, če bi se bil izrekel za naš politični program, ker pa tega storil ni, ga pa nismo mogli. Tako bodemo ravnali z vsakim kandidatom, naj že nosi posvetno ali pa duhovsko suknjo. Da pa naša stranka ni ravnala proti gospodu Zupanu, je pa najboljši dokaz, da so ga volili celo najoddnejši pristaši naše stranke v Novem mestu in v Krškem. Tistih ljudij, ki so baje delali z vsemi silami proti gospodu Zupanu, ki so morda tudi surovo postopali, ne iščite v naši stranki, temveč so

največ pristaši Sukljejevi. Poslednja leta je pa bil Šuklje naš nasprotnik, to je pač občeno znano. Lahko bi trdili, da je mož v politiki bližje „Slovenčevi“ stranki nego naši, kajti na Dunaji je sedel v zvezi mož, kateri je „Slovenec“ vedno hvalil in zagovarjal. Če so na Dolenjskem nekateri, ki so načelniki nasprotniki duhovščine, tega mi nismo krivi. Ondu je še ostalo nekaj starega nemškutarstva, nekateri posvetni može se pa morda tudi zaradi tega odvračajo od duhovščine, ker se ne marajo pokoriti nekaterim kapelanom. Sicer pa ima „Slovenec“ najmanj pravice se tukaj potegovati za duhovščino, ker je on najhuje grdl duhovščino, ako morda ni trobila vedno v njegov rog. Kako je že napadal in smešil nam gospoda Koblarja, pa tudi o gospodu Zupanu ni pisal kdo ve s kako spoštljivostjo. Danes teden je pa lopnil kar po gospodu Klunu, četudi ima ta mož vso zaslugo, da „Slovenčeva“ stranka dandanes sploh obstoji. Zavržen je sedaj, ker se ni hotel ukloniti komandi šenklavžkih kapelanov. Mi mislimo, da je pač Klunova in Koblarjeva duhovska suknja ravno tako častitljiva kakor suknja katerega si bodi duhovnika! Duhovnika, katera sodeluje v zvrševalnem odboru narodne stranke, katera pa „Slovenec“ pozivlja, naj izstopita sedaj vsled dolenjske volitve, nimata v to nobenega povoda, ker stvari objektivno presojata. Sicer je pa „Slovenec“ nam zopet jasno povedal, kaj da hoče. Rad bi duhovščino odgnal od narodne stranke, in jo povsod nahujškal proti nam. Letos bodo deželnozborske volitve in vzlic vsej agilnosti „Slovenčeva“ stranka vendar čuti, da svoje stvari še ni popolnoma gotova. Za gospoda Zupana jim je toliko, kolikor za lanski sneg. Saj je znano, kaj vse so ž njim počeli. In iz ravnokar dovršene volitve je znano, da so uprav od „Slovenčevih“ privržencev pisala se pisma na Dolenjsko, naj ne volijo gospoda Zupana, temveč Margherija. Sploh „Slovenec“ tudi tako dolgo ni zagovarjal Zupana, dokler ni grof Margheri razkril svojih nazorov o verski šoli in sploh pokazal, da ni mož, kateremu bi mogli zapovedovati šenklavžki kapelani.

Na srove izraze „Slovenčeve“ pa ne bodo odgovarjali, ker že vemo, da ima za to „Slovenec“ patent in ker so celo presmešni. Kar „Slovenec“

kvasi o nevarnosti, ki Slovencem preti od liberalizma, so pač le obrabljeni fraze in le kažejo, kako malo resen je ta list. Doma z loparjem maha po liberalcih, a upal se pa še dosedaj ni nikdar odločno nastopiti — izimši proti Klunu — proti slovenskim poslancem, ki na Dunaju hodijo z nemškimi liberalci roko ob roki. Dokler pa tega ne stori, si moramo misliti, da s pobijanjem liberalizma pri „Slovencu“ ni resno, temveč mu je samo orožje proti narodni stranki, ki noče ukloniti tilnika pred „Slovenčevimi“ uredniki. Zategadelj naj si tudi dolenjski posvetnjaki, ki so volili gospoda Zupana in katere zaradi tega vabi „Slovenec“ v svoj tabor, trikrat premislico, predno kaj takega storijo. Ta apostrofa na naše pristaše je najbolj smešno izkoriščanje zadnje volitve. Če se porodi „zvez za mož svetnega in duhovskega stanu“ — in tega nihče bolj ne želi, kakor narodna stranka, — tedaj je gotovo ne bode kumoval „Slovenec“, kakeršen je danes. V tem pogledu so razmere popolnem jasne?

Nemci in Slovani.

Zgodovina pač kaže kako malo slučajev, da bi Nemci bili pravični Slovanom. Vzlic temu so pa pri nas ljudje ki mislijo, da morajo slovenski poslanci na Dunaju hoditi s to ali ono nemško stranko. Koliko se je že govorilo in pisalo o pravičnih Nemcih. Posebno nemški konservativci in pa krščanski socialisti so se že proslavljali zaradi narodne pravičnosti. To navdušenje za Nemce je bilo celo tako veliko, da se je nabiralo pri nas za nemško katoliško vseučilišče v Solnogradu, dočim nam primanjkuje denarja za naše domače učne zavode. Celo misel na slovensko vseučilišče se je morala umakniti na ljubo nameravanemu nemškemu zavodu v Solnogradu.

Naš list poudarjal je opetovanje, da Nemcem ni zaupati bodisi že liberalen ali konservativ in da moramo z največjo previdnostjo postopati, kadar se pogajamo s kako nemško stranko. Povsod moramo gledati le na lastne koristi, in za pomoč, ki jo dajemo Nemcem, bodi si že tej ali oni nemški stranki, si moramo zagotoviti primerno protiuslugo.

Prijaznost konservativcev nemških smo že imeli opetovanje priliko spoznati. Pod Taaffejevo vlado

Listek.

Na „domačem plesu“ pri Buckovih

Akoravno nisem rojen na veseli svatovščini ob veselih vzdihih nacionalne harmonike, temveč popolnoma navadno, kakor drugi otroci Adamovi, razveselilo me je vendar obitelji Buckove prijazno vabilo na „domač ples“. Kdo bi ne privzdignil časi! Id nog nekoliko više? Videl sem, da je časitega znanca podjetna ideja naravnost izvrstna in nalagál Bucka, da je taka zabava v domačih prostorih za njega, za ljubljanskega meščana ugled neobhodno potrebna.

Ko sem prišel, ni bilo še nobenega. „Plesna dvorana“ je bila prazna; ob stenah je gorelo osem sveč, katere so s petrolejsko svetilko, visečo od stropa, delale tak čaroben svit in blesk, da je kar vid jemalo. Take sijajnosti nisem nikdar pričakoval. V kotu stal je pritezen klavir, kateremu so se od starosti majale vse tri noge. Drugih luksurijoznosti nisem opazil.

Gospa Buca sprejela me je z razburjeno uljednostjo. „Ah!“ potožila mi je, „gospod H., le po glejte me, kakšna sem! Vsa se thesem! (Gospa Buca

izgovarja r in h jednak) Že pa danj nimam nobenega mihi. Pa kaj ne stohi človek vsega, da se malo poveseli. Le pomislite! Phedno smo vse phestavili, pheložili in phenosili mize, omahe, postelje in dhugo hopotijo; to niso mačkine solze! To je ghozno, kakoh se heče.“

„Milostiva,“ dejal sem sočutno in ji poljubil roko, „milostiva, občudujem vašo požrtvovalnost! Verjemite mi, da bo pa vaš trud tudi obilo poplačan in da takega domačega plesa Ljubljana še ni doživel. Bodite preverjeni, da bom tudi jaz kot star hišni prijatelj napel vse svoje skromne sile in si prizadeval na vso moč, povzdigniti veljavo in čast slavnega imena Bucek.“

Potem me je vedla k otrokom, da mi do plesa ne bo dolg čas. Tam sem našel prijatelja Bucka, ki je ravno ta trenutek lasal najstarejšega sinčka Milana, ker je svojemu mlajšemu bratcu Slavkotu brez pravice ostrigel pol glave. Drli so se vse širje, Bucek senior od jeze, Milan od bolečin, Slavko in Dániča pa od sočutja. Ta čas povzdignil sem tudi jaz svoj glas v mešani zbor in dopolnil fini kvintet. Na to je Bucek odnehal od svojega rokodelstva, in godba je polagoma v naravnih prehodih milo končala. Srditi oče je odšel, jaz pa sem

razdelil mej godec par neškodljivih bonbonov, obriral obrazke in noske in ostrigel Slavkotu še drugo polovico glave. Tudi z mlečno kašo sem jih popital, ker sem prijatelj otrok. Domači so imeli drugod posla.

V tem so gostje prišli in ples se je začel. Mlad, tenek mož sedel je ob klavir in jel udrihati po njem z energijo in brezobzirnostjo. Videl sem pa, da je večkrat pogledal v sosednjo sobo, kjer je bila miza obložena z mrzlimi jedmi, z mesom, krofi in poticami. Tukaj je bil tudi „zimski vrt“ v podobi dveh širokoperesnih rastlin ob peči, kakor nalašč narejen za zaljubljene parčke.

Ples je otvoril neki mlad, pošastno dolg uradnik z gospo Bucou. Prav lepo sta se podala. Od začetka sicer nista prišla z mesta; vendar pa, ko se je gospa Buca jedenkrat zatrkljala po sobi, šla sta jo kakor veter.

Predno bi mogel človek šteti do tri, predstavil me je Bucek štirim damam. Prvo sem si zaznamoval z imenom „dromedar“, ker je glavo vedno tako nazaj nosila in plesala deloma po tleh, deloma pa po mojih čevljih. O jerum, jerum!

Druga gospodična je bila mnogo loža. Ne vem, ali je bila bolj suha ali bolj melanololična.

so imeli konservativci velik upliv vsaj sprva, in Slovani bi bili mnogo več dosegli, da so nas ti Nemci zares tako odkritosrčno podpirali. S slovansko pomočjo se je pred vsem njim na ljubo premenil šolski zakon. Znano je, da so prelomili dano besedo, da jim le ni bilo treba voliti Slovence v štajerski deželnemu odboru. Ko bi bili zares tako pravični, bi gotovo bili spoznali, da je krivica, da tretjina štajerskih Slovencev nima v državnem zboru nobenih zastopnikov. Znano je, kako čudno postopajo v vprašanju celjske gimnazije. V Gradcu so glasovali v tej stvari z nemškimi liberalci, na Dunaju v konservativnem klubu pa s svojim predlogom o uredbi jezikovnega pouka na južno-štajerskih srednjih šolah skušali vso stvar bolj zamotati.

Dunajski krščanski socijalisti pa sedaj v jednem svojih glasil naglašajo, da iz narodnih ozirov ne morejo glasovati za dvojezično gimnazijo v Celju. Stoje torej popolnoma na istem stališču, kakor nemški liberalci v narodnem oziru. Koliko se je že pisalo, kako prodira katoliška ideja na Dunaju, in naglašalo, da to je tudi nam Slovanom v korist, ker dober katolik bode gotovo v narodnih ozirih pravičen. Toda sedaj vidimo, da tisti, kateri hočejo biti nositelji katoliške ideje na Dunaju, v narodnem oziru niso za las boljši nego nemški liberalci.

In to delajo baš ob času, ko se mej Slovenci pojavlja neko navdušenje zanje in bi baš Slovane potrebovali v boju proti nemškim liberalcem. Če se v takem kritičnem času upajo ovirati naše težnje, kaj bi še bilo, ko bi kdaj gospodarji postali. Mi bi nič ne rekli, če bi že krščanski socijalisti glasovali proti dvojezični gimnaziji v Celju iz političnih ozirov, recimo, ko bi s tem upali zares vreči sedanji vladni sistem. Da pa naglašajo, da iz narodnih ozirov ne morejo ustreči našim težnjam, to pa že presega meje.

Ta dogodek je najboljši dokaz, da je naš list prav imel, da je o svojem času, ko so se začenjali krščanski socijalisti ali „zjedinjeni kristijanje“, kakor so se tedaj imenovali, kazal proti njim nekako nezaupanje. Dokazuje pa nam tudi, da v praksi se ne uresničuje misel, da bi katoliška ideja zares kaj pospeševala narodno pravičnost. V teoriji se to pač daje lepo izvajati, a politik ima opraviti z realnim življenjem, ki se pa ne ravna po teh teorijah.

Zato je pa treba, da se Slovani, kolikor se da, osamosvojimo in preveč ne zidamo na nemško pomoč. Prav lahko rečemo po skoro petintridesetletni parlamentarni dobi, da bi bilo naše stanje precej boljše, ko bi bili Slovani povsod bolj gojili vzajemnost in se ne bili Nemcem obešali na vrat. Tako so pa že nemški konservativci skoro prišli do prepričanja, da jih vsekakso moramo podpirati, naj nam dajo še take brce.

Nemci bi bili vse drugače Slovane poštivali, ko bi bili vedeli, da se naša pomoč ne dobi tako po ceni. Ko bi na pr. štajerski konservativci šele mogli misliti, da jim Slovenci tudi za zmiraj odtegnemo pomoč, ako se ne bodo na nas ozirali, in se zavežemo s kom drugim, gotovo bi Karlon nikdar ne bil privolil v naš narod zalečo resolucijo. Slovani sploh si moramo držati proste roke, da bodo lahko hodili s to ali ono stranko, aka bode nam

Gоворила je le z izdihi. Vprašala me je, ali vem, kaj je ljubezen?

„Kaj je ljubezen? Ah, gospodična, ljubezen je strup, hujši kakor cijankali, strihnin in pričgana juha. Toda vsega se človek navadi, tudi ljubezni. Meni ljubezen nič ne škoduje, ako je še tako nesrečna, ker se vsak mesec po dvakrat zaljubim, in torej ta strup v dveh tednih nič ne opravi.“

„Gospod, vi ste cinik, kako morete tako govoriti, oh, vi naravnost nimate nobenega srca!“ dihnila je.

„Ne, ne, gospodična, vi se motite; srce že imam, če prav ne naravnost, če prav malo po strani. O, srce že imam, pa denarja nimam nič. Ljubezen je strup, pa drag strup, luksus! In kjer ni denarja, ni luksusa, to je ljubezni. Prazen žakej ne stoji, pravi pregovor, in kdor se ženi le radi ljubezni, ta je revež.“

Odgovorila mi je, da ne prizna mojih nazarov, jaz pa sem se obrnil k tretji krasotici, katero sem krstil „kolibri“. Debela, majhna in pisana je bila in odskakovala kakor žoga. Bila je radovedna, kaj sem govoril s sentimentalniko. Ni mi dala miru, dokler sem ji povedal.

„Dajte, povejte še meni, kako mislite o ljubezni!“ naprosila me je.

v narodnem oziru več pripravljena dovoliti. Po tem so se ravnali Poljaki in zares je danes njih stališče ugodnejše, nego drugih slovanskih rodov.

Kako napačni pojmi vladajo mej nami, se je že večkrat pokazalo. Zvezne z Mladočehi se nekateri bolj boje, nego peklenček križa, dočim se od nemških konservativcev kar ločiti ne morejo, naj nam tudi dajo še take brce. Vsakemu drugemu pripravljeni smo delati tlako, le Slovanu ne podamo prijateljske roke, če se morda v vsem ne strinja z našimi nazorji. Nadejamo se pa, da bodo postopanja Nemcev nam že jedenkrat odprla oči, in zaradi tega nas le veseli, da so dunajški krščanski socialisti pravočasno pravo barvo pokazali in tako potrdili staro resnico, da Slovan od Nemcev ne pričakuj pravice!

Državni zbor.

Na Dunaji, 1. marca.

V današnji seji je poslanska zbornica nadaljevala razpravo o novem kazenskem zakonu.

Predno se je pa začela razprava, je posl. dr. Brzorad se pritožil, da je pododsek za volilno reformo svoje seje proglašil za tajne tudi za člane volilnega odseka, češ, da so s tem sklepom kršene parlamentarne pravice teh članov. Predsednik Chlumecy je odgovoril, da po njegovem uverjenju se s tem sklepom ni kršil opravilnik, sicer pa, da je to stvar odseka za volilno reformo samega. Posl. dr. Brzorad je na to zahteval, naj načelnik odseka za volilno reformo skliče člane odseka na sejo, da rešijo to stvar, kar je načelnik posl. baron Widmann obljudil. Posl. dr. Kramar je opozarjal na to, da so tudi seje pododsekov za davčno in obrtno reformo pristopne članom teh odsekov in zahteval, naj predsednik Chlumecy modificira svojo izjavo, česar pa ta ni hotel storiti.

Posl. dr. Pacak je na to predlagal, naj se njegov predlog glede konfiskacij parlamentarnih govorov, čigar nujnost je bila zbornica v zadnji seji odklonila, odkaže tiskovnemu odseku z naročilom, da o njem poroča v 14 dneh.

Zbornica je potem nadaljevala specijalno debato o kazenskem zakonu in sicer o poglavju o hudodelstvih in pregreških, nanašajočih se na državno oblast. Poslanci dr. Pacak, dr. Slavik, dr. Slama in Sokol so posamnih paragrafov dolgočno kritikovali, dokazujoč, da imajo očitno tendenco, utesniti državljanovo svobodo sploh, sosebno pa, da so naperjeni zoper časopisje. Na vse opozicionalne ugovore je od koslicijske večine odgovarjal samo poročevalc dr. Kopp.

Konečno so se čitali interpelacije, mej njimi interpelacija mladočenskih poslancev glede odbite prošnje radi ustanovitve češke šole na Dunaji.

V Ljubljani, 2. marca.

Shod volilcev na boljinskem polju dne 27. februarja 1895. je soglasno odobril naslednje resolucije:

I. „Udeleženci narodnega shoda na boljinskem polju odobravajo v vsem in povsem postopanje svojih poslancev v drž. zboru in v deželnem zboru v Poreču v prilog hrvatsko-slovenskega ljudstva Istre“.

„Iz srca rad,“ pravim ji. „Toda od mene ne izveste mnogo. Zakaj jaz še nisem bil nikdar zljubljen; mislim si pa, da mora biti to nekaj nebeskega, sladkega, ker vem, kako so noreli moji tovariši, kadar jih je ljubezen prijela.“

„Torej se bodete ženili le iz ljubezni?“ pravila je naglo.

„I kajpada, lejte no! Čim menj bo imela, tim hujše jo bom ljubil. Mej nama rečeno, gospodična, — priporočevali so mi pred kratkim nevesto, ki ima tristo kron in dvajset parov nogavic. Toda jaz sem ponudbo odklonil, ker nočem, da bi mi ljudje očitali in s prstom za mano kazali: „Le dobro ga poglejte, samo zaradi denarja jo je vzel!“

Ni mi prav verjela. Videl sem pozneje, da se je živahnino menila s sentimentalniko in da sta se večkrat ozrli na me. Posvetovali sta se tudi z „dromedarjem“, katerega sta poslali pozneje nad me. Za hipec sem ji srečno ušel, zaplesal z gospo Buco in drugimi, nazadnje pa me je dosegla bridka usoda. „Dromedar“ me je zopet uzel.

„Kaj mislite vi o ljubezni?“ vprašal je strogo.

„Ljubezen, drago moje dete, ljubezen je kupčija. Govorimo domače na domačem plesu. Neveste izbirati, za to nimam časa. To mi naj preskrbe drugi ljudje, kadar bo treba. Časopisi, inserati vse

II. „Udeleženci narodnega shoda na boljinskem polju, videči, kako večina italijanskih poslancev — dasi zastopajo manjšino naroda — brezobzirno in brezobrazno postopajo nasproti našim poslancem v deželnem zboru v Poreču, se zgražajo nad takim postopanjem, obsojajo isto najostreje ter prepričajo bodočim poslancem na svobodno voljo, ali pojdejo v bodoče v deželnemu zboru ali ne.“

III. „Visoka c. kr. vlada je naprošena, da se pobrine za poboljšanje šolskih odnosa — šajev na Krasu, da se šola v Lanišču povzdigne v dvorazrednico in da gozdne globe določi v kulturne svrhe: za zidanje šol in zidanje cerkve v Lanišču.“

IV. „Udeleženci shoda na boljinskem polju, videči, da je naše ljudstvo v Istri mnogo zaostalo za drugimi v duševnem pogledu — ne po svoji krvidi — pozivljajo c. kr. vlado, da se pobrine za duševni napredok hrvatskega in slovenskega kmeta v Istri na sledeči način: a) Da mu osnuje ljudske šole v materinem jeziku povsod tam, kjer mu to gre po zakonu ter da vlada prisili nemarne občine, da zidajo šole; b) da se v Pazinu ustanovi učiteljišče s hrvatskim učnim jezikom; c) da se osnuje gimnazija v Pazinu s hrvatskim učnim jezikom; d) da se v pojedinih okrajih ustanove obrtni in poljedelski tečaji.“

V. „Narod hrvatski, zbran na boljinskem polju, hoče, da glede jezika postane ravnopraven italijanskemu, zbor česar zahteva, da se dà mesto hrvatsko-slovenskemu jeziku v vseh c. kr. uradih: zahteva, da se namestijo taki uradniki, ki so večni hrvatskemu in slovenskemu jeziku v besedi in v pismu, tako, da bodo mogli naši ljudje govoriti v svojem jeziku, kakor doma v svoji hiši; nadalje zahteva, da se napisi na tablah vseh javnih oblasti prirede v obeh jezikih.“

VI. „Udeleženci shoda na Boljunščini izražajo željo, da dobi vsak moški, dovršivši 24. leto, pravico glasovanja — kakor ima tudi dolžnost služiti cesarja in kralja v vojski — v občinska zastopstva, deželnemu in državnemu zboru. Dokler se to ne zgodi, pa želé, da bi kmetske občine volile direktno, kakor volijo meščani; a že sedaj naj c. kr. vlada ukrene potrebno, da ti volilci kmetskih občin ne bodo volili v mestih, kjer so izpostavljeni vsakojakim napadom, ampak da bodo volili v selu, primerenem za to.“

VII. „Udeleženci shoda na Boljunščini žele, da se na Boljunščini ustanovi c. kr. okrajno sodišče, da tudi lupoglavska kaplanijska pride pod sodišče boljunko in pod c. kr. okrajno glavarstvo v Pazinu“, a dokler se to ne zgodi, da bodo prihajali vsaki teden sodni uradnik iz Pazina v Boljun na uradovanje.“

VIII. „Pozivlje se c. kr. vlada, naj se konečno ureida čepičko jezero ter cerovsko in tupljaško močvirje, in sicer to v poboljšanje gospodarskega in zdravstvenega stanja dotočnega prebivalstva.“

IX. „Priporoča se c. kr. vladi, da uredi in uravna kos ceste „pri Ivančičih“ mej Cerovljami in Pazom v dolosti od 15—16 kilometrov ter cesto (strmino) od polja boljunka do Paza“.

Dalje v prilogi.

povedo. Moj tarif je: osemdeset tisoč. Nadplačila se hvaležno vzprejemajo. Toda ako bo manjkal od tistih osemdeseti tisoč le jeden groš, razdere se ljubezen. Punctum!

„Dromedar“ se je skoro splašil, jaz pa sem poskočil z gospo Boco mej plesalce. Splesala sva pri tej priložnosti nekega gimnazijca z mladim dekletom na tla. To je mojo plesalko tako utrudilo, da sva šla takoj počivat na stole ob steni.

„To je pa hes phav“, sopihala je, „da se ljudstvo tako dobho zabava, kakoh se heče. Koliko je bilo pa tudi thuda, phedno smo vse tako očedili, to se phavi, čedno je phi nas vedno in ne tako umazano, kakoh pa phi Hočahici, moji najboljši phijateljci, ki tam le pleše. Pa to še ni vse, le čakajte, kadah phide pojedina. Meso, vino in močnate jedi, to je vse naše, krožnikov sem si pa izposodila in žlic, shebhni žlic, od hazličnih phijateljic, pa od shebha sevē ſe sence ni in krožniksi so tako oškbljani, da jih večinoma ne upam postaviti poštenim gostom na mizo. Taki so ljudje dandanes, za lepo obleko in za luškus, kakoh se heče, za to imajo denah, za pothebne heči pa ne.“

Pred odmorom se je še mnogo plesalo. Ubogi klavir se je tresel notranjih in zunanjih bolečin,

X. „Priporoča se ces. kr. vladi, da bi ali na državne stroške dala izvesti cesto od Lupoglavja preko Lanišča in na dalje, ali pa naj v to svrhu podeli izdatno pripomoč.“

Narodna jednakopravnost. Ko je poslanec Vošnjak v državnega zbora budgetnem odseku predlagal resolucijo, da se naj pri poštah na Slovenskem povsod preskrbe slovensko-nemške tiskovine, je poslanec dr. Russ se oglasil za besedo in predlagal, da naj se vlada pozivlje naj se v večjezičnih okoliših primerno prometnim potrebam nastavijo uradniki in služe veči dotednih jezikov in napravijo napisi in tiskovine v dotednih jezikih. Ta resolucija se je v odseku vzprejela. Mi Slovenci jo gotovo z največjim veseljem pozdravljamo in le želimo, da se tudi izvede. Sicer dobro vemo, da bodo pri nje izvajaju se na Slovenskem še izgovarjali, da prometne potrebe ne zahtevajo slovenščine, a boderemo že Slovenci za to skrbeli, da potrebo slovenščine dokažemo. Čudno je pač, da levica sedaj prihaja s takim predlogom, ko je vendar sama bila dalje časa na krmilu in je imela čas in moč to izvesti. Ta predlog pač dokazuje, da celo levičari spoznavajo, da so nemške narodnosti že toliko napredovale, da jih več ni moč prezirati. Zastonj so se Nemci trudili ohraniti nemški značaj Avstrije!

Koalicija. Sedaj že v Budimpešti vedo, da s koalicijo na Dunaji ne gré vse prav gladko. „Pester Lloyd“ piše, da koalicija le razdira. Grof Taaffe je spravil Čehe v državni zbor in tirolski deželnih zbor naredil polnoštivalen, pod koalicijo se pa pojavlja abstinencija na Tirolskem, Štajerskem, v Gorici, Trstu in Istri. Tudi z davčno reformo najbrž ne bode nič. Samo premembra kazenskega zakona nekako napreduje. Ne da se pa tajiti, da se levica približuje popolnemu propadu.

Volilna reforma. V budgetnem odseku je minister Bacquehem se malo pošalil z volilno reformo. Na neko vprašanje je odgovoril, da pododsek se pridno peča s to stvarjo in ima vsak predvečer sejo. V resnici je pododsek imel le tri seje. Nekateri misijo, da zaradi tega tako malo, ker sedaj predpustom pododsekovi člani niso imeli več prostih večerov, ker so morali k raznim zabavam. Sklenili pa v resnici niso nič druga, nego da bodo seje tajne in da bodo molčali o vsem, kar bodo storili.

Nemci se uče češki. V Mostu se je osnovala neka društvena šola, v kateri se uči tuji jeziki, mej drugim tudi češčina. To mesto je v zaključenem nemškem ozemlju, za katero češčina ni potrebna, kakor so dosedaj vedno trdili. Sedaj so pa že prišli do prepričanja, da se brez češčine na Češkem sploh težko izhaja.

Kardinal grof Schönborn v Rimu. Vedno jasneje je, da se kardinalu grofu Schönbornu ni posrečilo vatikanskih krogov nahujskati proti krščanskim socialistom. Sedaj se zlasti po konservativnih pa tudi po liberalnih listih zatrjuje, da Schönbornovo potovanje ni imelo tega namena in da ni res, da avstrijski škofo v tej stvari misijo izprositi kake papeževe razsodbe. Če se pa pomisli, kako so katoliški listi, kateri imajo zveze s škofovstvom, še nedavno mahali po krščanskih socialistih, odmev katerih napadov je bil Klunov govor v deželnem

zboru, si pač ne moremo misliti, da bi stvar bila povse izmišljena. Samo nevsepih hoče se nekoliko prikriti. Jedenkrat so že avstrijski škofo bili izpolovali neko papežovo izjavo, ki se je dala izkoristiti v prid koaliciji, a drugi pot pa menda to več ne pojde.

Lobanov je torej ruski minister notranjih stvari, ne pa Staal. Knez Lobanov bude najbrž gojil dobre odnose z Avstrijo in Nemčijo. Na Dunaju je bil dolgo veleposlanik, nedavno pa je bil prestavljen v Berolin, a nove službe še ni bil nastopil. V Franciji bi bili gotovo zadovoljnje, da je prišel na to mesto Šiškin ali pa baron Mohrenheim. Lobanov je za mirovno politiko in ne bude bistveno krenil s poto, po kateri je vodil politiko pokojni Giers skoraj od berolinskega kongresa semkaj.

Giolitti je prišel pred preiskovalnega sodnika, pa le za pričo. Ko ga je preiskovalni sodnik jel izprashčati v pravdi, ki jo je proti njemu naperila Crispijeva soproga, mu je pa kratko odgovoril, da ne bude odgovarjal, ker tožba proti njemu spada pred najvišje državno sodišče, to je pred senat. Preiskovalni sodnik je s tem moral biti zadovoljen.

Na Kubi je ustaja. Ustaši so že otepli 2000 vojakov brojčno vojsko. Španjska vlada je odpislala že osem batalijonov na otok Kubo. Ustašem prihajajo od drugod prostovoljci na pomoč.

Deželnega poslanca Ivana Hribarja prvi govor

po vodom proračunske razprave v deželnem zboru kranjskem dné 16 februarja 1895.

(Po stenografskem zapisniku.)

(Konec.)

Še neke stvari ne morem zamolčati. V razlogih deželnega odbora govori se tudi o zgodovinskih imenih naših ulic in trgov. Žal mi je, da nam gospoda Detela in dr. Papež nista povedala, katera so tista zgodovinska imena. Jaz vém samo za jedno tako ime; to je Burgstallgasse. Poprej se je nazivljala ta ulica „Gradiče“ in po nemški „Gradischa“, naši ljubeznjivi sodeželani nemški pa so navlašč prekrstili ime „Gradischa“ v „Burgstallgasse“, da bi bilo iz nemščine izginilo lepo, staro-slovensko zgodovinsko ime. Ako torej ne gre pri samoslovenskih napisih na uličnih tablah za nič druga, ko da „zgodovinsko“ ime „Burgstallgasse“ izgine popolnoma iz nemške ulične nomenklature, zgodi naj se to, v božjem imenu.

Toda dovolj o tem.

Razvil sem Vam žalostno sliko propada narodne zavednosti. Gospoda Oton Detela in dr. Papež, katera sta z ukrepom glede napisov na uličnih tablah ljubljanskih gotovo prav izdatno oškodovala interes slovenske narodnosti, sta v stanu, da kaj tacega storita tudi še pri drugih prilikah. Tolažim se le, da bode slovenski narod spoznal prej ali slej ta dva novodobna nemškutarja in da jima bo dal lekcijo, ki jo popolnoma zasužita.

Gospoda moja! Tu imam pred sabo list „Slovenec“, ki v svojej letošnjej 32. številki . . . v uvodnem članku, česar avtor, če se ne motim, sedi v tej visokej zbornici, govori: „Prišel bode tudi čas ko bode slovensko ljudstvo sodilo o tacih zastopnikih, ki mu kujejo verige tlačanstva“.

Jaz se, gospoda moja, s temi besedami popolnoma strinjam. Tudi jaz sem prepričan, da ta čas mora priti, ker bi bilo žalostno, ko bi ne prišel in bi se sicer moglo prigoditi da:

„Počakaj vendar, da se najem“, dejala je mala dama, že malo nepotrežljiva.

„Taka si torej! Jaz ljubim, ti pa ješ! Krofi so ti ljubši, kakor jaz!“ očital ji je ognjeviti vitez. Zorka pa ni dejala nič, da bi bila prej gotova. Ko se je to zgodilo, dobil je zaželeni poljub, in to se mu je tako dobro zdelo, da je kar zamižal.

„Prisezi mi večno zvestobo, Zorka, slišiš?“

„Saj sem ti jo že dvakrat, to je vendar čez in čez dosti!“

„Zame ne Prisezi!“

Dekle se mi je smililo, da je moral par krov takto trdo plačati; zato stopim izza vogla peči, ponudim prestrašenemu junaku cigareto in ga prijazno prašam:

„Ali delate letos maturo, gospod studijozus?“ „Čez dve leti“ odgovoril je v zadregi. Strašna beseda ni bila brez vpliva; začasno je pozabil poljubov in priseg.

Po „pojedini“, pri kateri je kazal „dromedar“ največ izurjenosti, začel se je ples iznova. Pri kadriljah je bilo seve mnogo nedolžnega veselja, že radi tega, ker je bil Bucek aranžer. Vsak trenotek je bilo kaj narobe, in Bucek je bil ves razburjen. Prosil je, zapo edova!, rotil nas, ploskal v roke, ska-

Mesto Ljubljana bo pokrajna,
Dežel kranjska nemška drajna.“

Gospoda moja, da je tako daleč moglo priti, da je sploh tak ukaz mogel iziti od deželnega odbora — kaj je temu krivo? Temu je pred vsem kriva razcepljenost v narodni stranki. Narodna stranka ni več tako jedina, kakor je bila nekdaj in zaradi tega odločuje v tej visokej zbornici prav za prav nemška manjšina.

Jaz ne budem govoril o „Triglavu“, za katerega v političnem oziru misli samo jedna glava (Veselost), pač pa budem izpregovoril nekoliko o drugih dveh večjih skupinah slovenskih poslancev. Tu je pred vsem moja in ožih mojih somišljenikov skupina, ki sedimo v središči te visoke zbornice. Gospodje, poglejte nazaj v zgodovino, pa boste razvideli, da stojimo še vedno na stališči tistega slovenskega programa, katerega je zastopal dr. Janez Bleiweiss. Lahko imate mnenja, kakoršna hočete; pa prelistajte „Novice“ od leta 1843. do 1861. in preglejte stenografske zapisnike te visoke zbornice od leta 1861. naprej in prepričali se boste, da je resnica, kar sem dejal. Že samo to, da kot prvi v naših vrstah stoji sin umrlega voditelja slovenskega naroda, je tej trditvi dovolj priča in dokaz. Še nek drug, ne manj važen dokaz je pa to, da na naši strani — z redkimi izjemami, kakor so redke bele vrane, — stoji skoraj vsa posvetna inteligencija slovenska.

Gospoda moja! Posvetne inteligencije v tistih časih, ko slovenski jezik ni imel še nikake veljave, ni bilo lahko odgajati. Naši mladenči so se izobraževali na nemških vseučiliščih. „Opazovanje blagostanja v tujih mestih in deželah in primerjanje tega blagostanja z našimi domaćim uboštvo, občevanje z nemškimi veljaki, ki so zasmehovali slovenski naš narod in mnogokrat tudi gmotna odvisnost naših ljudij od njih: vse to so bile velike izkušnjave za mlade vseučiliščnike. In vsaj so se res nekateri našli, katere je zlatolasa nemška Loreleja izvabila, da so svoj čoln zaupali valovom nemškega morja. Poglejte si n. pr. ekselenco gospoda barona Schwegelja, pa boste videli, da so take nevarnosti res pretile naši slovenski akademčni mladini. Tisti pa, gospoda moja, ki so o takih nevarnostih zvesti ostali svojej domovini ter jo le še gorečeje začeli ljubiti, tistih mož rodoljubje je bilo izkušeno vognji, in če ti stoje na naši strani, je to najboljši dokaz, da stojimo na starem slovenskem programu.

Ali kaj smo doživelj v poslednjih letih? Odcepila se je od nas znatna skupina slovenskih poslancev v tej visokej zbornici. To bi nazadnje še ne bila tako velika nesreča; ali pričela se je občuvanja vredna, divja gonja na nas in naše pristaše. Ničesa bi ne rekel, ako bi se ta gonja narodnih secesjonistov obračala samo proti meni. Včasih mi to vzbuja celo veselost, in ničesar bi ne rekel, ko bi bil samo jaz tista divja zver, ki se pregranja po klerikalnem revirju. (Veselost v središči). Ravno tako vzbuja gotovo tudi pri prijatelju dr. Tavčarju veliko veselost, ko gleda, kako se pehajo za njim secesjonistični gonjači in kako prožijo vanj secesjonistični loveci svoje strele, ne da bi ga mogli zadeti. Ali drugačna je stvar s stališča narodne politike.

Mi smo v poslednjem času res napredovali. Napredovali smo s skupnim delovanjem duhovske in posvetne inteligencije. Ali svojega cilja še nismo dosegli. Cilj naš pa mora biti, da postanemo samostojni, lastni gospodarji na slovenskih tleh. Dokler tega ne dosežemo, je napredek jalov, toliko časa ne bode trajen. Tega cilja pa drugače doseči skoraj ni mogoče, kakor s skupnim sodelovanjem vseh slovenskih rodoljubov. Mi vši, ki sedimo v središči in na levici te visoke zbornice, morali bi si biti svestni, da nas vežejo najtesnejše vezi krvnega sorodstva, da nas spaja bratovska ljubezen, da nas družijo sladki zvoki materne govorice. Ko bi se

igralec pa čim dalje bolj svitlo pogledoval v bližnjo sobo.

Najpridneje pa je plesal gimnazijec s svojim dekletem. Vedno sta bila skupaj. Ob osmih sta se prvič videla, ob pol devetih sta bila že vsa v plamenetu, in četrtna deset sem jih zalotil v „zimskem vrtu“ za pečjo, kako sta si prisegala večno ljubezen.

„Ali me resnično ljubiš?“ silil je on.

„Kaj pa!“ odrezala se je kratko. „Prinesi mi še jeden krov!“

On jo je zaljubljen pogledal, stisnil ji roko, predno se je ločil od ljubice in se napotil k mizi po zahtevano. Srečno se je vrnil z daljnega puta.

„Povej mi, Zorka, če me gotovo ljubiš“, zaviral je vnovič ves v ognji.

„Mhm!“ pokimala je ona. „Ta le krov pa ni bil nič potresen s sladkorjem. Pojd in no prinesi mi dva druga!“

„Zorka, ti me ne ljubiš!“

„Sveda Prinesi mi vendar krov, dokler nikdo ne vidi.“

Globoko zdihajoč ji je ustregel. Zorka je imela izvrsten tek.

„Poljubi me, Zorka, hitro, dokler sva sama!“

kal, tekal, vse zastonj. Zadnji finale pa je bil vsega drugega vreden. Bucek si je izmislišl take imenitne figure, da si nazadnje sam ni vedel pomagati. Cela klobasa se je bila zavila in njela tako, da nismo mogli več narazen. K nesreči je še tisti dolgi uradnik, ki je bil sredi živega klopčiča, padel in podrl s seboj celo kadriljo. Vse je ležalo drug na drugem, „dromedar“ z menoj na vrhu. Dame so kričale, gospodje smijali se in vpili, vse je brcalo in migalo, le jaz sem ležal s svojim vizavijem mirno na vrhu kupa in sem začel:

„Slavna skupščina! Ako prevdarmo naš sedanji položaj, moramo, ako hočemo biti objektivni, gotovo pripoznati da je nekoliko nenavaden in neprijeten. Pomislimo torej, kako si pomagamo najbolje iz te zadrege. Na vsak način moramo v poštovjem jemati.“

Ta trenotek se je zaslišal strašansk ropot. Milan se je bil namreč od našega vrišča vzbudil in prišel pogledat. Da bi bolje videl, splezal je na stol in na klavir. Temu pa se je ulomila zadnja noga in skrinja glasov je padla z velikim šundrom na tla.

Na ta način je dobil ples pri Buckovih domač konec.

tega zavedali, delovali bi skupno pri vseh vprašanjih, ki so važna za slovenski narod. Potem bi se dalo tudi kaj doseči; tako pa, ker te jedinosti ni, dajemo le žalosten, zasmehovanja vreden vzgled našim narodnim nasprotnikom v tej visokej zbornici.

In kaj je, gospoda moja, krivo temu? Jaz sem do dna svojega srca prepričan, da so tovariši naši, čez katere razpenja gospod poslanec Klun zaščitna sva krila — ali recimo rajše, kanoniški svoj plas — izvzemši le par gospodov, katere je internacionalem že preveč obilznil, tako dobri Slovenci in rodoljubi kakor mi tu v središči. Ako vendar ne more priti tako dalje, da bi se emancipovali od tega čudnega upliva, je to najboljši dokaz, da jim manjka samostojnosti. (Poslanec Povše ugovarja.) Gospod poslanec Povše misli sicer, da ne, ali jaz ga zagotavljam, da mi je vselej raski užitek, ko vidim, kadar gre za kak predlog, ki je važen za slovenski narod in jasen ko solnčni žarek, kako gospod tovariš Pakiž pazi na vsako kretanje svojega gospoda in mojstra kanonika Kluna. (Poslanec Šuklje: „Povše!“) Ne Povše, Pakiž. Mogoče sicer, da tudi Povše, toda njemu pripisujem vendar veliko več samostojnosti. Če včasih pozabijo ti gospodje v načelno narodnih vprašanjih z nami glasovati, je temu kriva le stroga disciplina, ki je vpeljana v oni stranki.

Gospoda moja, jaz pa tudi naravnost trdim, da je še celo gospod kanonik Klun sam pozabil, da je imel kedaj lastno voljo. On morebiti ne bode zadovoljeni s temi besedami, ali njegovo politično življenje leži pred mano, kakor odprta knjiga. V tej knjigi pa berem, da je imel nekdaj pogum, ustaviti se tisti „gebundene Marschrcute“, ki jo je dobival iz škofije; žal, da moram reči, da danes tega poguma nima več. To je pa največ vzrok, da nismo jedini; kajti ko bi on, kot delaven, izkušen in uplen politik stopil na neko mesto, katero je Vam vsem znano, in dejal: „Divji krik proti slovenskemu liberalstvu je nepotreben, gonja po naših krvnih bratih je nekrščanska, trditev, da je pri nas vera v nevarnosti, je gola fikcija“, pa bi bilo gotovo takoj konec vsega prepira. Ali tega gospod kanonik Klun — o tem sem popolnoma prepričan — ne bode storil in zaradi tega bode boj, ki se je zanesel v naše vrste, trajal naprej. Obžalovati je vsak boj, kajti iz njega nastane sovraštvo, porajajo se strasti in onemogočen je napredok. Če pa je vsak boj obžalovanja vreden, gotovo je najžalostnejši boj mej brati. Kukavica bi sicer bil, kdo bi se izogibal boja, če je jedenkrat izzvan; ali gorje tistim, ki so ga izzvali. Mi pa to nismo bili, gospoda moja!

Letos bodo imeli volitve. V bojni ostrog bodo izpremenjena vsa kranjska dežela. Vem, kako bodo življenje v tem ostrogu in vem tudi, kako ulogo bodo igrali v njem politični kapucini (veselost v središči), ki bodo romali od kraja do kraja. Vsaj smo že doslej imeli pritliko, slišati tu in tam kako kapucinado. Jaz bi konečno ne imel ničesar proti tem kapucinom, vsaj je dobro, če včasih preskrbe našemu ljudstvu nekoliko razvedrila. Drugačna pa je stvar, ako se te vrste kapucinade izpremene v demoralizatorno agitacijo, kakor smo tako žalostno prikazeni doživeli pri poslednjih volitvah na Notranjskem, ko so duhovniki, katerim bi morala krščanska ljubezen biti na srci, čudovito in na nezaslišan način ščuvali ljudstvo. Nавesti hočem jeden sam slučaj, ki se da kedarkoli dokazati s pričami. Nek duhovnik, ko je s prižnico govoril o volitvah, vskliknil je, da ima tisti, ki voli liberalca, večji greh, kakor tisti, ki se pregreši zoper šesto ali sedmo zapoved božjo. Sedaj pa naj gospodom fanatikom novega šenklavžkega kurza le še pride na um, da v jednakom primera postavijo še peto zapoved božjo, pa nas bodo ljudje kar po cestah pobijati smeli. (Živahn veselost v središči.) Sreča je le, da taki nauki ne padejo na rodotivna tla! Vsaj ve tudi priprosti kmet, da je jedna najpoglavitnejših zapovedi našega Izveličarja: „Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe.“ Če tedaj sluši take nauke oznanjevati, vedel bode, da tisti, ki jih oznanjujejo, ne uče prave vere. In kaj bode nasledek tega? Da mora giniti verski čut iz našega naroda. Temu pa ne bodo krivi liberalci, ampak gospoda moja, Vi sami, ali tisti, ki v Vašem imenu agitujejo na tako brezoziren način.

Častiti gospodje tovariši, je pa še nek drug način agitacije proti nam, kateri predpisujejo gospodje od katoliškega tiskovnega društva. To je boj zoper stanove. Vi ne napadate samo posameznih oseb, temveč kar cele stanove. Kdo je tako drzen, da ne trobi v Vaš rog, ta je Vaš sovražnik in tega hočete gmotno uničiti, da potem postane neškodljiv. Jaz sam bi iz svoje izkušnje o tem lahko mogel marsikako pesem zapeti. Ali tega ne budem storil, temveč hočem le opozoriti na neko gonjo, katera se je pričela v poslednjih časih na notarski stan. Iz česa izvira ta gonja? Iz čisto jednostavnega razloga, ker so notarji — skoro tako kakor kapelani — vedno v ozki dotiki s priprostim narodom, katerega morejo učiti in voditi. Ker pa veda gospodje iz katoliškega tiskovnega društva, da notarji stoje na strani narodne stranke in nečejo biti slepa orodja v rokah nekih „maherjev“, zato pričeli so le-ti divjo gonjo proti celiemu notarskemu stanu. Mislijo si pač: volitve so tukaj; jeden ali drug izmej notarjev se bode zbal naših udarcev in preskočil v naš tabor. Toda jaz poznam značajnost naših notarjev in vem, da bodo zvesti

ostali svojemu političnemu prepričanju. Nevaren pa je boj, ki ste ga izzvali. Ko gre za agitacijo jednega stanu proti drugemu, ne vem, ali bode ta agitacija bolj nevarna notarjem ali kacemu drugemu stanu. Gospodje naj si sami odgovore na to vprašanje.

Po tem, kar sem rekel, skoraj ni dvojbe in smelo trdim, da se je tisti zapoved: „Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe“ izpremenila in da se glasi tako mi je dovoljeno izgovoriti jo po starem pravopisu: „Ljubi svojega bližnjega, kjer le moreš, ugrizni ga.“

In zakaj to? Ker ste postali slepo orodje v rokah tistih mož, ki Vas izkorisčajo. Vi porabljate razne „šlogerje“ proti nam, kakor da bi mi bili Bog ve kako nevarni ljudje. Sedaj prišli ste na psovko, da smo kapitalisti, kakor da bi to bila Bog ve kaka nesreča za naš demokratični narod, ko bi res nekaj ljudi imel v svojej sredi, ki bi imeli nekaj več denarja. Zdrava pamet Vam mora reči, da je z narodno-gospodarskega stališča le želeti, da se kolikor mogoče novčnih strug napelje na narodne naše livade. Ali ne reprezentuje n. pr. ekselenc baron Žvegelj, ki stoji tu pred mano, sam veliko več kapitala, kakor mi vst tu v središči visoke zbornice? Pa še to malo imetja, ki smo si ga s trudom pridobili, nam zavide! Če je Vaše mnenje pravo, potem bi bil moral n. pr. gospod poslanec Povše že davno razdeliti svoje kapitalje mej utoge kmete, katere tako ljubi in katere so nesrečni notarji tako grozno izsesali. (Veselost v središči).

Gospoda moja, mogel bi tej sliki našega žalostnega notranjega političnega življenja dodati še marsikatero barvo; mogel bi govoriti o njej še cele ure. Ali utrudil bi Vas in nepotrebljivo bi bilo obširnejše govoriti, kajti ljudi, ki misijo s tujimi glavami in ki nimajo lastne volje, tako ali tako, spreobrnili ne budem.

Neko svarilo pa naj mi bode dovoljeno izreči. Gospoda moja, tisti vrag, katerega Vam tako lahko mišljeno stikajo na steno Vaši zapovedniki iz katoliškega tiskovnega društva, utegne se konečno res prikazati. Potem pa Vam ne bode zadostovala vsa slagovljena voda, da ga odženete. Le pazite, ko kličete proti nam državni socialisti na pomoč, da mesto njega ne nastopi socialisti komunizem. Gorje Vam tedaj! Gorje, če bode ljudstvo začelo spoznavati, kam se steka največ kapitala brez dela in truda. Zastonj boste potem klicali na pomoč, zastonj zastavljal svojo avtoriteto, katero sedaj na tako nespameten način profanujete.

Gospoda moja! Še je čas, da se vrnete k skupnemu delovanju na polji narodnega napredka in prosvete. Še je čas, da nam podaste bratovske desnice ter se odrečete zvezzi z narodnimi našimi nasprotniki, s katerimi se sedaj v koaliciji družite, ker ne spoznatev nevarnosti, ki od tod preti. Sicer imam malo upanja, da bi se ta želja uresničila in konečno mi s strankarskega stališča tudi ni veliko na tem, ker bi se utegnil ta apel smatrati za neko bojazen z naše strani. Le skupni interes naroda slovenskega mi diktuje to željo. — Jedno pa Vas zagotavljam, ako ne z Vašo pomočjo, dospeli bodo z lastnimi močmi podpirani po narodu slovenskem do cilja, ki se glasi: „Slovenija, Slovenčem“. (Živahnno odobravanje v središči).

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. marca.

— (Neumestna brezobzirnost) Uradna „Laibacher Zeitung“ je v posebni izdaji priobčila ginaljivo pismo, s katerim se svetli vladar zahvaljuje avstrijskim narodom, da so mu o smrti nadvojvode Albrechta na tako raznovrstne načine izrazili svoje sožalje in pokazali novič svojo lojalnost. Cesarjeve besede so namenjene vsem narodom, in če so bili izrazi sožalja vseh narodov za svetlega vladarja tolažilni, tako se gotovo ni mislil zahvaliti samo posamnim, druge pa izvzeti. Uradni list pa je priobčil cesarjevo pismo samo v nemškem jeziku, dasi so bile cesarjeve besede namenjene kranjskim Slovencem prav tako kakor kranjskim Nemcem. Ta brezobzirnost ljubljanskega uradnega lista je toliko bolj jasna, ker je celo tržaški „Osservatore Triestino“ priobčil rečeno cesarjevo pismo v nemškem, laškem, slovenskem in hrvatskem jeziku. Današnji uradni list sicer javlja, da se bo cesarjeva zahvala posebe natisnila in po vseh občinah plakatirala, a vzlid temu sodimo, da bi se bila moralna tudi v uradnem listu prijaviti v obeh dež. jezikih, kakor se sploh prijavljajo prebivalstvu namenjena uradna razglasila.

— (Letošnje volitve v občinski svet) se bodo vršile meseca aprila. Imeniki volilnih upravičencev za dopolnilno volitev so se ravno kar stavili in bodo ležali od dne 1. marca t. l. skozi 14 dnij v magistratnem ekspeditu na vpogled in event. ugovore. Iz občinskega sveta izstopijo letos naslednji občinski svetniki iz III. vol. razreda: Klein Anton in Štrukelj Franc; iz II. vol. razreda: Orožen Franc, Senekovič Andrej, Svetek Anton in Šubić Ivan; iz I. razreda pa:

Knez Ivan, Murnik Ivan, Ravnihar Fran, in Terček Franc. Razun teh bo v III. volil. razredu mesta umrlega obč. svet. Ivana Tomšiča, kateremu bi potekla triletna doba šele prihodnje leto, voliti še jednega obč. svetnika za dobo jednega leta.

— (Repertoar slovenskega gledališča.) Danes nastopi v drugič kot gost na našem odru gdčna Hermina Šumovska, ki si je pri svojem včerajšnjem prvem nastopu po izborni igri pridobila hipoma simpatije slovenskega občinstva. Predstavljala bode ulogo Sande v efektni in priljubljeni „Valenski svatbi“. Preverjeni smo, da bodo imeli zopet izreden umetniški užitek. — Ker je intendant Zagrebškega gledališča g. dr. Miletic prepričljeno podaljšal vrli umetnici dopust še za jeden dan in da se tudi vnanjim prijateljem slovenskega gledališča poda prilika, videti izborni hrvatsko umetnico, se bode ponavljala jutri „Valenska svatba“. Burk „Lumpaci-Vagabund“ se je vsled tega odložila na torek. Pri teh predstavah bode svirala civilna godba na lok pod vodstvom g. Hopfa.

— (Slovensko gledališče.) Ko je sinoči gospodična Šumovska stopila prvič na oder, pozdravilo je občinstvo hrvatsko umetnico z živahnim ploskanjem. Ta izraz priznanja je rasel od dejanja do dejanja, postajal vedno viharnejši in se naposled prelevil v burno ovacijo, ki je veljala samo umetnici. In to priznanje je bilo v polni meri zaslужeno, zakaj z Margerito Gautier, kakor jo je ustvarila gospodična Šumovska, je pokazala dična hrvatska umetnica vso svojo izredno nadarjenost, tisto pristno genijalnost, katera jedina zamore iz te vloge napraviti kaj velikega. Margerita se predstavlja zdaj romantično, zdaj realistično; gdč. Šumovska jo je igrala bolj realistično, a s tisto fino diskretnostjo, katero zahteva dobrski ukus. Pretiravanja ni bilo nikjer nič. Vse je bilo naravno preprosto in prav ta naravna preprostost je največja umetnost. Gospodična Šumovska je rastla s svojo vlogo. Vse afekte je izražala neprisiljeno in resnično in je takisto stopnjevala, ter se v tretjem džajanju v velikem in težkem prizoru s starim Duvalom povzpela na vrhunc umetnosti in ostala na tem vrhuncu tudi v četrtem, ko se bori v njej zatajevanje z ljubeznijo ter v petem, ko umira, tako naravno, tako neposnemno preprosto in resnično kakor to znajo samo največje umetnice. Občinstvu je gospodična Šumovska s svojo dovršeno igro pretresla dušo in srečo in soglasna je bila sodba: pričakovali smo mnogo, učakali pa še veliko več. Smelo rečemo, da se sme gospodična Šumovska s to vlogo primerjati prvim predstavljalkam Margerite Gautier. — Vrlo so podpirali gospodično Šumovsko domače sile, zlasti g. Anič, ki je sentimentalnega Armanda izvrstno karakterizoval, dasi je vloga jako težavna; ž njim je pokazal novič svojo nadarjenost ter dosegel jako lep uspeh. Pohvalno je omeniti tudi obe gospodični Nigrinovi, gospo Danilovo in gdč. Slavčev ter gospode Verovšek, Danilo in Lovšin. Tudi z ostalim objem smo bili zadovoljni. Igra je bila tako dobro študirana, uprizoritev pa ukusna. Končno moramo še omeniti, da so dragocene in ukusne toalete gospo. Šumovske obudile splošno senzacijo.

— (Domača umetnost.) Naš domači slikar g. Ludovik Grilc je v Giontinijski izložbi na Glavnem trgu razstavil veliko sliko, s pastelnimi bojami slikani portret dveh otrok. To najnovejše delo gospo. Grilca obuja splošno zanimanje, ker je v vsakem oziru mojstrosko narejeno ter nov dokaz, da je g. Grilc izborni portretist.

— (Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca februarja t. l. uvožilo je v mestno hranilnico ljubljansko 567 strank 194.823 gld. 97 kr., 378 strank pa uzdignilo 72.066 gld. 95 kr.

— (Policijske vesti.) Mestna policijska straža ljubljanska aretovala je meseca februarja letos 171 oseb in sicer: zaradi tatvine 14, zaradi razgrajanja in kaljenja javnega miru 20, zaradi postopanja 75, zaradi beračenja 50, zaradi reverzije 5, zaradi goljufije 3, zaradi dezercije 2, zaradi poškodbe tuje lastnine in nespodobnega vedenja v cerkvi po jedno osebo. Deželnemu sodišču izročilo se je 8, za mesto deleg. okrajnemu sodišču 18 oseb; 95 oseb odpravilo se je odgonskim potom, a proti ostalim se je policijsko-kazensko postopalo. Ovade je bilo 152 in vseh vlog 1014. — Kakor znano, prihaja v

Dalje v prilogi.

Ljubljano veliko število vnanjih beračev, ki so posebno za razne prodajalnice prava nadloga. Včeraj artovala je mestna policija 22 beračev, ki se bodo odpravili v dotedno domovinsko občino.

— (Vojški čako in močka ljubosumnost.) Gospod X. je tako srečen mož. Skrb za obstanek ga ne mori, vrh tega pa ima lepo, mlado in ljubezivo gospo. Jedino, kar časih skalí njegovo srečo, je to, da mora zaradi opravkov večkrat kam potovati. Tako se je primerilo tudi pred kratkim in sicer prav nenadoma, da mu je bilo za ves teden odpotovati. Ker gospe ni bilo doma, poiskal je sam svoj ročni kovček, da se opremi s potrebnim perilom itd. Ko pa brska po omarah naleti na — vojaški čako. Sapa mu zastane. Kako pride to pokrivalo v omare? Grozne misli mu roje po glavi in se kristalizujejo v slutnji, da je žena pozabila na to, kar je prisegla pred altarjem, da se je izneverila možu, ki jo je nosil na rokah, da se peča z vojakom. Gospoda X. je ta misel popolnoma potrla in v duši svoji je snoval strašne naklepe. Da je slutnja njejova prava, o tem ni kar nič dvomil. Vzel je vojaško pokrivalo — ta uničujoči dokaz za ženino nezvestobo — je spravil v svojo pisalno mizo in miznico skrbno zaklenil. Ko je žena prišla, ni črnih o svojem razkritiji: s suhimi besedami jej je povedal, da odpotuje in šel. Odpotoval pa ni; šel je v krčmo in tam ostal, dokler niso red rji prišli povedati, da je odbila 2. ura. Potem se je odpravil domov. Tresel se je razburjenosti, kajti neki notranji glas mu je pravil, da je nezvesta soproga gotovo porabila njegovo odsotnost, da se snide z ljudim. Kakor tihotapec se je priplazil gospod X. v hišo in tiho odprl vrata v predsto. V tem hišu pa ga je skoraj zadela srčna kap — tik vrat je ležal na stolu — vojaški čako. Ljubimec je torej v hiši! Gospod X. je vzel čako v roke in se čudom začudil: zjutraj je našel v omari čako, kakor ga nosijo pešaki, v rokah pa je držal čako, kakor ga imajo topničarji. Toda z rešitvijo te uganke si g. X. ni belil glave. Kakor besneč lev je planil v spalnico in s hri pavim glasom zakričal nad gospo: Kam se je skril, tvoj ljubimec? Gospa vpraša vsa začudena: Kakov ljubimec? G. X. zagrimi: Tisti, ki je v predsto pustil čako! Komaj je bil g. X. izrekel besede, jela se je gospa na ves glas smejati, tako smejati, pa je g. X. kar ziral in da je dekla Micika prihitela gledat, kaj se je zgodilo. Stvar se je kmalu pojasnila: Gospa je tako boječa, služkinja takisto. Kadar je g. X. odpotoval, sta živeli gospa in služkinja v največjem strahu pred tatovi in razbojniki; končno sta prišli na genitalno idejo: kupili pri starinarju vojaško pokrivalo in kadar je g. X. odpotoval, sta deli ta čako v predsto, da bi eventualni nepovabljeni obiskovalci mislili, da je kak vojak v stanovanju. Ker je g. X. zaklenil v svojo pisalno mizo čako, kateri je bil v omari, kupila je gospa drugi. — Gospod X. je milo prosil odpuščanja in je tudi izprosil, da pa vendar ne uteče brez kazni, povedala je njegova gospa to dogodbi vsem svojim znankam, mi pa smo jo zabeležili v svari vsem ljubosumnim možem.

— (Obrotno gibanje v Ljubljani.) Meseca februvara letos pričeli so v Ljubljani izvrševati obrte in sicer: Josip Harbich, na Bregu št. 14, strojno ključarstvo; Janez Zamljen, Mestni trg št. 3 čevljarski obrt; Marjeta Prek, iz Viča št. 72, prodajo živil; Marija Tonija, Lončarska steza št. 6, prodajo žita in sočiva; Antonija Blas, Poljanska cesta št. 10, žensko krojaštvo; Janez Jax, Dunajska cesta št. 13, prodajo šivalnih strojev in biciklov; Matej Krašovec, Kolodvorske ulice št. 24, pekarski obrt; Marija Avanzo, Gledališke ulice št. 1, trgovina s suho mesnino in delikatesami; Franc Jager, Poljanska cesta št. 48, klanje drobnice; Friderika in Leopold Bürger, Dunajska cesta št. 12, trgovina s špecerijekim, materijalnim in kolonijalnim blagom; Rajmund Lang, Marije Terezije cesta (kolizej), trgovina s pohišjem; Franc Kržan, Kongresni trg št. 17, čevljarski obrt; Frančiška Bele, Poljanska cesta št. 17, žensko krojaštvo; Martin Žitnik, Cesta na Loko št. 11, čevljarski obrt; Rajmund Tavčer, Građišče št. 11, čevljarski obrt; Franc Kušar, sv. Petra cesta št. 43, fijakarski obrt. Odpovedali in opustili pa so svoje obrte in sicer: Leopold Kostelac, čevljarski obrt; Janez Jax, zalogo šivalnih strojev, in Marija Gregoret, branjarijo.

— (Izgubljene stvari.) Tekom meseca februvara so bile pri mestnem magistratu Ljubljanskem kot izgubljene naznajene sledeče stvari: srebrna verižica s kompasom, dva petaka z računsko knji-

žico, zlat uhan z dijamantom, denarnica s tremi goldinarji, 80 goldinarjev, srebrna ženska ura z verižico, petdesetak, srebrna zapestnica, petak, ročna vrečica, denarnica s šestimi kronami, črn suknen jopič, denarnica z jednim goldinarjem 96 kr., kratka zlata verižica, denarnica s štirimi goldinarji in plošča cinka. Kedor je katero teh stvari našel, naj jo odda pri mestnem magistratu.

— (Najdene stvari.) Tekom meseca februarja bile so pri mestnem magistratu Ljubljanskem oglašene in oddane sledeče najdene stvari: prazna denarnica, molitvena knjiga in jeden dežnik. Pri vodstvu južne železnice v Ljubljani bilo je oddano: jeden par škornjev, velika ženska ruta in jeden dežnik.

— (Glas iz občinstva.) V parku pred Rudolfinom so posamezne gredice ograjene z nekak žico, na kateri so dolgi železni trni. Ker si na teh trnih šetalci prav pogostoma obleko poškodujejo, bi bilo pač želeti, da se odpravijo, saj ne koristijo itak nič.

— (Zaupnica.) G. dr. Ivan Dečko v Celju je prejel sledečo brzojavko: Mozirje dne 28. februarja, „Občinski zastop mozirski izreka na podlagi današnjega soglasnega sklepa našim narodnim deželnim poslancem za njih možato, odločno postopanje v zadnjem zasedanju deželnega zbora zahvalo in popolno zaupanje“. — F. Goričar, župan.

— (Za utrakovistično gimnazijo v Celju) vložile so v zadnjem času peticijo na državni zbor še občine: Planinska ves, Št. Vid pri Planini in Loka v Kozjanskem okraju, ter Golobinje v sevnškem okraju.

— (Samomor.) Celjski poštni uradnik Avgust Sadnik se je pod okrajno cesto blizu Laškega trga ustrelil. Stopil je na breg Savine in se ustrelil najprej dvakrat v glavo, potem pa še v srce. Padel je v Savinjo iz katere so ga mimoprišedški ljudje potegnili. Uzrok samomoru še ni znan.

— (Posojilnica in hranilnica v Ziljski Bistrici in v Klečah) na Koroškem bodeta imeli jutri popoludne ob 3. uri svoja občna zborna, in sicer prva v gostilni načelnika Frana Janah-a, druga pa v gostilni „pri Schaeffmanu“ z običajnim dnevnim redom.

— (Potres) V sredo popoludne proti 5. uri je bil v Trstu potres, ki je trajal kake tri sekunde.

— (Ivan pl. Zajc.) Danes se slavi v narodnem gledališču v Zagrebu petdesetletnica umetniškega delovanja velezaslužnega skladatelja in bivšega opernega ravnatelja ter še poslujočega načelnika „Glasbenega zavoda“ Ivana pl. Zajca. Govorili smo že nekaterekrat o zaslugah jubilarja za razvoj hravtske glasbe, ki so tolike, da bode ime Zajca živel, dokler se bode prepevalo na slovanskom jugu. Saj so mnoge njegove skladbe v nas istotako znane in popularne, kakor v njegovi ožji domovini. Razna hravtska društva so slavila že poprej s srečanostnimi koncerti zasluznega skladatelja. Tudi mi se pridružimo čestilcem njegovim z iskreno željo, da Bog ohrani čilega jubilarja še mnoga leta domovini svoji v čast in slavo!

— (Svetozar Miletic.) Te dni je stopil srbski rodoljub dr. Svetozar Miletic v sedemdeseto leto svojega življenja Novosadska „Zastava“ izšla je tem povodom v svečani oblike ter piše obširno o delovanju tega narodnega mučenika. Ime Mileticevo je povestnica srbskega naroda na Ogerskem v najznamenitejših trenotkih novejše dobe. Za vse svoje rodoljubno delovanje je moral pretrpeti mnogo prganjanja, ki se je zvršilo s katastrofo za njega samega in podrlo skoro vse njegove uspehe. Srbsvo na Ogerskem je danes razcepjeno in v narodnem obziru bolj životari nego pa živi, ker je izginil duh jedinstvi, s katerim je navdihnil Miletic svoje soboritelje.

* (39.000 gld. ukradenih.) Na Dunaji živi petičen penzionist Oberleitner. Mož je že nad 70 let star. V svojem stanovanju ima veliko trdno kaso, v kateri hrani svoje imetje. Kaso ima v sobi, ki je vedno zaklenjena, ključi blagajnični in sobni so skrbno shranjeni v miznici, katere ključ nosi stari gospod vedno s seboj ter ga po noči dene poleg sebe na nočno mizico. Ko je te dni odprl svojo blagajnico, je zapazil, da mu je zmankalo 39.000 goldinarjev v vrednostnih papirjih in gotovini. Sum se je obrnil na ženski, ki sta pri njem služili: na gospodinjo, 26letno izobraženo vdovo, kateri je bil stari gospod zelo naklonjen ter jej v oporoki dočil lep legat, in na deklo. Preiskava je dokazala, da je gospodinja vzela po noči ključe in ukradla rečeno sveto.

* (Ljubica Hugona Schenka.) Ime Hugo Schenck je znano; ljudstvo ga še vedno ni pozabilo, tega grozneg morilca žensk, dasi je že nekaj let, kar je na večilih končal svoje življenje. Jedni sami njegovih ljubici Rozaliji Rauchbegger je grozni človek prizanesel; ta Rozalija živi sedaj na Dunaji. Padla je globoko, tako globoko kakor more ženska. Predvčerajšnjim po polnoči je pripeljala v svoje stanovanje 19letnega fanta Gerlhoferja. Ta jo je, mislec, da ima dekle kaj denarja, napadel in jo hotel z britvijo usmrtili in potem oropati. Bivša

Schenkova ljubica pa je krepka, branila se je in klicala na pomoč. Prihiteli so ljudje, Gerlhofer je bežal, ker je bila hiša zaprta, v klet, kjer so ga prijeli in izročili redarstvu. Napadeno dekle je grozno razmesarjeno.

* (Kako nam poteče življenje?) Neki statistik je na podlagi velicega števila slučajev izračunal, da je povprek človek, ki doživi 50. leto, delal vsega skupaj 6500 dnij, spal 6000 dnij, hodil 800 dnij, zabaval se 4000 dnij (vštevši nedelje in praznike), jedel in pil 1500 dnij in bolan bil 500 dnij. V tem času je zavžil 17.000 funtov kruha, 16.000 funtov raznega mesovja, 4600 funtov zelenjave, jaje in rib, popil pa do 28.000 litrov raznih piča.

* (Novo hravtsko pevsko društvo v Ameriki.) Nedavno je priredilo novo pevsko društvo „Berislavić“ v Pittsburghu svoj prvi koncert. Poleg Hrvatov je pri društvu mnogo Čehov in drugih Slovanov.

* (Postrežljiv zagovornik.) V Hamburgu je policija pred kratkim artovala židovskega zdravnika dra. Samuelsohna zaradi hudodelstev zoper naravnost. Mož je naprosil dobrega prijatelja, naj ga zagovarja. Prijatelj je to prevzel in prišel nekolikorat k Samuelsohnmu, da se informira. Predvčerajšnjim se je zaprti zdravnik v svoji celici ustrelil. Sodišče je takoj jelo preiskovati, kako je Samuelsohn dobil v zapor revolver in izkazalo se je, da mu ga je prinesel zagovornik.

* (Bogoslovec z revolverjem.) V Katanzaru je bogoslovec Louis Nisi v navzočnosti škofa in drugih prelatov poskusil ustreliti semeniškega ravnatelja, ker ga ni predlagal za mašnika. Ranih je ravnatelja na lici in potem pobegnil. Ker se mu je sluga ustavljal, ustrelil je tudi nanj, a ga ni zadel.

* (Zaklad v grmovju.) Da so zakladi zapani, to je že staro, a da dobi kdo zaklad v grmovju, to se malokdaj primeri. Blizu Norimberka je te dni našla neka kmetska žena vrečo, v kateri je bilo v gotovini in v vrednostnih papirjih blizu 100.000 mark. Poštena ženica je najdeni zaklad oddala na pristojnem mestu, kjer se je hitro dognalo, da najdeni zaklad ni bil dolgo skrit v grmovju, ker je bil šele pred kratkim ukraden iz poštnega vagona blizu Norimberka. Policija norimberška je sila vesela: iskala je tatove, ne da bi jih našla, dobila pa ukradeni zaklad, ne da bi ga bila iskala.

* (Dva milijona v smeteh.) Nedavno je umrla v Orsayu neka gospica Marija Tanić ter zapustila mesto Pariz poldruži milijon frankov za dobrodelne namene. A novcev ni bilo navzlic skrbnemu iskanju nikjer najti. Samilo se je, da so bili gotovo ukradeni. Naposled je komisija preiskala še smetišča in tam se je res našlo v smeteh 60.000 frankov v zlatu in za 2 milijona raznih vrednostnih papirjev.

Slovenci in Slovenke, vpišite se v družbo sv. Mohorja!

Darila:

Uredništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. J. Peter nel, župan na Bledu, 20 kron 36 vin., katere je darovala na pustni večer vesela družba.

— G. J. N. R. v Velenji 14 k. nabral za šolo v Velikoveu g. župan Vinko Ježovnik v složni duhovni in posvetni družbi pri Špenku v Velenju, pojoči: „Mi pa ostanemo, kakor smo bili: Jednega srca in jedne misli — za narod namreč“. Bog in narod! — G. Karolina Lapajne v Idriji 12 k. nabranje na čitalniški maskeradi za prodane mandarine. — Skupaj 46 k. 36 v. in. — Živeli rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Za „Narodni dom“ v Ljubljani: Gosp. J. Peter nel, župan na Bledu 2 k. nabrali v veseli družbi na Bledu na pustni večer. — Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Književnost:

— **Planinski Vestnik.** Tega novega lista je izšla št. 2. z naslednjo vsebino: M. Kos: Iz Strahovice na Konja; L. Wölfling: Obleka in oprava turistova; Poročilo o II. rednem občnem zboru „Slovenskega planinskega društva“; Društvene vesti; Književnost.

Brzojavke.

Dunaj 2. marca. „Neue Fr. Presse“ javlja, da se bo glede celjskega vprašanja ponudil slovenskim poslancem kompromis v tem zmislu, da bi se na obstoječi gimnaziji za prvi in drugi razred ustanovile paralelke tako, da bi se v jedni samo nemški, v drugi pa nemško in slovensko poučevalo. V slovenskem oddelku bi se zlasti nemščina negovala, da bi učenci lahko sledili pouku v tretjem razredu, kjer bi bil učni jezik samonemški, in da bi se mogel opustiti pripravljalni razred.

Dunaj 2. marca. Gospodska zbornica bo v torki razpravljala o zakonu glede ponarejanja živil.

Dunaj 2. marca. Bolgarski vojni minister Petrov se je danes dlje časa posvetoval z grofom Kalnokyjem o konfliktu med Avstrijo in Bolgarsko. Zatrjuje se, da pride v kratkem bolgarski ministerski predsednik Stojlo v sem, da poravnava ta konflikt.

Trst 2. marca. Listi javljajo, da se bode volitev volilnih mož za deželnozborske volitve v Istri vršila sredi meseca marca.

Bruselj 2. marca. V odseku poslanske zbornice za posvetovanje o predlogi glede aneksije države Kongo se je večina izrekla zoper vladno predlogo, češ, da bi bil to konec katoliške prevlade v Belgiji in bi uničilo monarhijo. Kralj je sklical ministerski svet na sejo. Situacija je zelo kritična.

Narodno-gospodarske stvari.

— **Bekšanjska posojilnica** v Ločah ima la je 1. 1894 163.120 gld. 89 kr. prometa. Pristopilo jn na novo 24 zadružnikov, izstopilo pa 7 in šteje posojilnica koncem 1994 l. 349 zadružnikov, kateri imajo v deležih 4750 gld. in s pripisano dividendo 5698 gld. 36 kr. Hranilni ulog se je uložilo 24.778 gld. 32 kr., izplačalo pa 16.607 gld. 74 kr. in je njih stanje z obrestmi vred 65.042 gld., katere so vložene na 337 knjižicah. Stanje danih posojil pomožilo se je za 4203 gld. in znaša koncem leta 66.815 gld.; posojila dana so 286 zadružnikom in sicer na menjice 57.240 gld. in na dolžna pisma 9575 gld., katera zadnja so vknjižena na zemljišča. Koncem leta ostalo je 2026 gld. 41 kr. gotovine.

— **Nova vinska pogodba.** Kakor se poroča iz Rima, se bode sklenila mej Italijo in Avstrijo nova konvencija glede izvažanja italijanskih vin v avstro-ugersko državo. Pred vsem se gre za to, da se dožene pravi izvor vin in se odpravijo sleparje, ki so se godile s tem, da so se tudi druga vina uvažala kot italijanska z znižano carino.

Listnica uredništva.

Gosp. Slobodoljub: „Vašega postreščka“ ne moremo porabiti. — Gosp. dopisniku iz Il-Bistrškega okraja: Kar piše o postavljedvi K., je res žalostno, a naš list ne more riskirati takega očitanja. Prečudno se nam pa zdi, da bi utemeljene pritožbe do ravnateljstva ne imelo uspeha. Zberite gradivo in občina naj ga predloži! — Gosp. Božidar F.: Pesni prinašamo v listku le za slovesne prilike. Oprostite torej! — Gosp. J. R., vojak v C.: Vi želite kaj čitati o bralnem društvu v Trebnjem. Mi bi pa priobčili kak tak dopis, če bi ga prejeli. Zato pa le vi tudi podrezate, mi smo že s temi vrsticami. — Gosp. dopisniku iz Gornjega Grada: Ker se nam prerao odita, da hocemo kaliti „stajerski mir“, popisite Vašega kaplana rajši v „Domovini“ ali pa v „Südsteir. Post“. — Gosp. dopisniku iz košanske doline: Vaš dopis o zadnjem „ofru“ v kuratiji sv. Mihaela bi mogli priobčiti le kakor podpisano „Poslano“. — Gosp. H.: „Politična premisljevanja piskroveza Dolgozoba“ so že najhujši kanoni proti klevetnikom notarjev. Počakajmo torej, v tem zdravstvujte! —

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Moll-ovo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešuje, ako se namaže z njim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo uplija na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklonica 90 kr. Po poštnem povzetji pošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po deli zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

6 (4-3)

Proti mehurnim boleznim

(mehurnemu in obistnemu kataru, produ, pesku, protinu itd.)
se mnogo priporoča od zdravnikov

Radenska kiselica.

Mnogo uspehov je bilo dosegeno s to kiselico. Obširen spis brezplačno pri vseh prodajalnih mestih ali pa direktno od zdravilišča v kopališču Raden, Stajersko.

Zalogi v Ljubljani pri Ivanu Lininger-ju in Michaelu Kastner-ju.

(1268-3)

Začetek ob 1/8. uri zvečer.

Štev. 60. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 646

V nedeljo, dné 3. marca 1895.

Kot gost nastopi gospica Hermína Šumovska, član nar. zem. kazališta v Zagrebu.

Valenska svatba.

Igrakoz v štirih dejanjih. Spisala Ludvik Ganghofer in Marko Brociner. Preložil Fran Gestrin. Režiser g. Rudolf Inemann. Začetek točno ob 1/8. uri, konec po 10. uri zvečer.

Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer.

Umrli so v Ljubljani:

25. februarja: Fran Pavšek, kovačev sin, 5 mesecev, Poljanski trg št. 1.

26. februarja: Janez Stupica, delavčev sin, 14 mesecev, Strelške ulice št. 11.

V deželni bolniči:

25. februarja: Ana Milanič, kajzarjeva hči, 24 let,

26. februarja: Marija Strah, posnetnikova žena, 37 let.

Iz uradnega lista.

Izvrljene ali ekskutivne dražbe: Lorenci Borse posestvo v Pristavi, cenjeno 3620 gld., 2280 gld., in 100 gld., dne 5. marca in 4. aprila v Novem mestu.

Jožefa Hočevarja posestvo v Brezovici pri Stopčah, cenjeno 1230 gld., dne 7. marca in 5. aprila v Novem mestu.

Andreja Gorščica in ml. Marije in Pavla Gorščica posestvo na Uncu, dne 7. marca in 6. aprila v Logatu.

Antona Drapa posestvo v Vel. Cerovcu, cenjeno 1361 gld., dne 8. marca in 5. aprila v Novem mestu.

Martina Blaja posestvo v Verhovem, cenjeno 1655 gld., dne 8. marca v Radecah.

Blaza Podbevščka posestvo v Trnovčah, cenjeno 1573 gld., dne 9. marca in 13. aprila na Bedru.

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in sporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
1. marca	7. zjutraj	735,9 mm.	-11,2°C	brevz.	megla	0,00 mm.
	2. popol.	736,8 mm.	2,8°C	s. z. j. z.	jasno	0,00 mm.
	9. zvečer	735,7 mm.	-4,4°C	brevz.	jasno	0,00 mm.

Srednja temperatura -6,1°, za 7,7° pod normalom.

Dunajska borza

dné 2. marca 1895.

Skupni državni dolg v notah	101	gld	60	k.
Skupni državni dolg v srebru	101		65	
Avtirska slata renta	125		15	
Avtirska kronska renta 4%	100		90	
Ogerska slata renta 4%	124		10	
Ogerska kronska renta 4%	99		80	
Avtro-egerske bančne delnice	1078		—	
Kreditne delnice	895		—	
London vista	123		80	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60		50	
20 mark	12		10	
20 frankov	9		81 1/4	
Italijanski bankovci	46		40	
C. kr. cekini	5		80	

Dne 1. marca 1895.

4%, državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	151	gld	25	kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	—		—	
Dunava reg. srečke 5%, po 100 gld.	133		50	
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123		—	
Kreditne srečke po 100 gld.	200		—	
Ljubljanske srečke	25		—	
Rudolfove srečke po 10 gld.	23		75	
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	177		50	
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	433		—	
Papirnatи rubelj	1		82	

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je gospa

Franciška Treo

gräščakovava vdova iz Male vasi

po dolgi, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, danes ob 10. uri dopoludne, v 69. letu svoje dobe umrla.

Pogreb bude jutri v nedeljo dné 3. marca ob 5. uri popoludne v Ribnici.

Sv. maše zadužnice brale se bodo v Ribnici. Rajnico priporočamo v blag spomin in molitev.

V Ribnici, dné 2. marca 1895.

(241)

Žalujoči ostali.

Izvirališče: Giesshübli Slatina.
Zelenska postaja: Zdravilišče in vodo-zdravilišče pri Karlovinih varih.
Prospekti zastoji in franko.

Priporoča se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rudečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe

(15-2)

Mattoni jeva Giesshübler slatine.

Rusko mazilo proti protinu
je najboljše sredstvo proti protinu, revmatizmu itd. Louček stane 1 gld. — Glavno skl. dišče: S. Rucker, lekar in Lvovu (Gališka).
Spoštovani gospod! Izrekam Vam svojo n-jtoplje zahvalo za Vaše mazilo proti protinu, katero kaj izborno učinkuje. Pošljite mi še 2 lončka, da bom imel to izborno sredstvo vedno pri roki. (1150 21)
Plasy, dné 20. julija 1894. Jos. Knott.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnice

Izvod iz voznega reda

veljavne od 1. oktobra 1894.

Nastopno omogočeni prihajati in odhajati dan osnovani so srednjoevropskim časom. Srednjoevropski čas je krajnemu času v Ljubljani se 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 13. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Olovce, Fransensete, Ljubno, čas Sezthal v Ausses, Ischl, Gmunden, Salzburg, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Steyr, Linz, Budweis, Plzen, Marijine vare, Egger, Karlove vare, Francove vare, Prago, Lipko, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 10 min. ajtajraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 7. uri 10 min. ajtajraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Olovce, Fransensete, Ljubno, čas Sezthal v Salzburg, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Lipko, Prago, Marijine vare, Egger, Karlove vare, Francove vare, Prago, Lipko, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

800 hektov

prvega, kot voda čistega **slivovica** in **brinovca** (174-8) razpoljuje v sodovih franko po 40 kr. liter.

Inventna vina, svoj pridelek, po 17 kr. liter.

Jos. Kravagna

vinogradnik in žgalec žganja v Ptaju (Pettau), Štajersko.

Od medicinskih avtoritet priporočevan
uteši **Kušelj**, razvarja **slez**, **krepilen**, neobhodno
(1866-13) potreben za **rekonvalescente** (1860-13)

Davidov
konjak-sladki izvleček

Dobiva se večinoma v vseh lekarnah.
Glavna zalogu v Ljubljani: **Jos. Mayer**, lekarnar.

Prvo dolensko-ameriško vino

izvrsten pridelek, iz kleti g. **Ignacija Wutscherja**, veleposestnika na **Brezovici** pri **Št. Jerneju**, se toči

v Florijanskih ulicah št. 28
„pri Dolenjcu“.

Za obilen obisk se prporoča

Jera Sitar

gostilničarica.

Vozni listki v Sev. Ameriko

(199-2) pri

nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.

I Kolowratring 9 IV Weyringergasse 7. **DUNAJ.**

Vsak dan odprava z Dunaja.
Pojasnila zastonj.

Pristna Brnska suknena roba

za spomladino in poletno dobo 1895.

Kupon 3-10 met.	gl. 4.80 iz dobre
dolg za popolno	gl. 6.- iz boljše
objetko (suknjo,	gl. 7.75 iz fine
blače, telovnik)	gl. 9.- iz fineje
stanje sumo	gl. 10.50 iz naflneje

pristna

volne

volne

Kupon za črno salonsko obleko gl. 10.— blago za vrhnje suknje, lden za turiste, črn peravienne in dosking, blago za uniforme drž. uradnikov, najfinejo gredašano tkanino itd. razpoljuje po tovarniških cenah kot redina in solidna najbolje znana zalogu suknene robe.

SIEGEL-IMHOFF v Brnu.

Vzoreci zastonj in poštnine prosti! — Janči se za to, da pošiljke popolnoma odgovarajo vzorcu.

Na uvaženje! S avno p. n. občinstvo se zlasti opozarja, da se blago dobi **mnogo ceneje**, če se premo **naroča**, nego če se naroča od takih, ki sami isto pri nas kupujejo. **Tvrdina Siegel-Imhoff v Brnu** razpoljuje vse blago po pravih tovarniških cenah, ne da bi v račun jemala privetne kuvovalce jako oškodujotega sleparskega „krojaškega popusta“. (139-8)

Marija- celjske kapljice za želodec

priprejene v lekarni „K ange-
liju varuhu“

C. Brady v Kromeriju (Morava)
staroizkušeno in poznato zdravilo, ki oživila funkcije želodeca in ga krepi, če je prehava motena.

Pristno le z zraven natisneno varstveno znamko in podpisom. (1436-11)

Cena steklenici 40 kr., veliki steklenici 70 kr.

Navedeni so tudi sestavnini deli.

Marijaccelske kapljice za želodec dobivajo se pristne v **Ljubljani** lekarna Piccoli, lekarna Mardetschläger; v **Postojni**: lekarna Fr. Baccareich; v **Škofji Loki**: lekarna Karol Fabiani; v **Radev-
lje**: lekarna Aleksander Roblek; v **Rudolfovem**: lekarna Dom. Rizzoli, lekarna Bergmann; v **Peuer-
bachu**: lekarna pl. Payer; v **Kamniku**: lekarna J. Močnik; v **Črnomelju**: lekarna Ivan Blažek; v **Ribnici**: lekarna Jos. Ančik.

Fran Burger, mizar

v **Ljubljani**, **Sv. Petra cesta št. 28**

se priporoča č. občinstvu za naročila v izvrševanje najna-
vadnejih in najfinih h

pohištvenih in stavbinskih, v mizar-
sko stroko spadajočih del.

Tudi imam v zalogi **več pohištva** in izdelujem najlepše
lesene stropne in stene (lamberije). Delo solidno in
po nizki ceni. Za dela, naročena dovolj zgodaj, tudi jamčim.
Naročila izvršujem sli po predloženih mi ali pa odbranih
lastnih vzorcih po vseh slogih. (220-1)

„Creme Venus“, sredstvo za konzerviranje
livno kosmetično sredstvo, ki zlasti zahtjuje, da polti ne postane
raskava in se ne aveti kakor od mščobe, polti postane marveč snežno
bel, ne kažejo se na njih gube in ostane mladostno sveža. „Creme
Venus“ ne sodržuje nikakih maščobnih tvrzin, ne postane torej
nikoli žaltav in se more brzo kvara uporabljati o vsakem poljubnem
dnevnem in letnem času. V interesu občinstva se prosi, da naj se
natančno paži na godi natisneno varstveno znamko. **Cena 2 gld.**

Tekoči pudr „Eugénie“ iz mirtovitih eve-
tov v svrhu polep-
ševanja barve polti, katera ostane vedno svetota in mladostna. Po-
daja i obrazu i zatliku, kakor tudi rokam in nosam mehkost in mra-
morišno čistoto, odstranjuje vsako raskavost polti in puge vsake
vrste. **Cena 2 gld.**

Edeče tekoče ličilo „Eugénie“ popol-
noma neskodljivo. Daje lesom, ustnem in ušesom lepo naravno rožasto
bojo, da tudi pri električni razsvetljavi izgledajo, kakor bi imeli na-
ravno bojo in se tri dni drži polti. **Cena 1 gld. 50 kr.**

Puder Eugénie, bel, rosa, crème. Prijemje
se kaj opazilo in da je polti naravno mehkost in mladostno svežost.
Cena 1 gld. 20 kr., čopom 1 gld. 50 kr.

Trixogen, izborni sredstvo za rast lasij, jači
lasije obdrži in najsigurneje ubranjuje, da se ne na-
pravi prhaj. **Cena 1 gld. 60 kr.**

Nigritine Végétale barva za lase
črna in ružava. Lasje obdrži bojo 6 celih tednov in je povsem
nemogoče, razločevati to umetno bojo od naravne. **Cena 3 gld. 50 kr.**

Tekoče kavkazko mazalo za brke,
pospešuje njih rast in je konzervira. Žigalo pri tem nepotrebitno. Daje
brkam vsako poljubno obliko. **Cena 75 kr.**

Jedino zalogo za Kranjsko
ima (1415-10)

FRAN STAMPFEL
v Ljubljani

Kongresni trg „Tenhalle“ Kongresni trg.

Dr. Rose životni balzam

je načel 30 let znano, prebavljanje in slast pospe-
šujejoč in napenjanja odstranjujoče ter milo raztop-
ljujoče (424-45)

domače sredstvo.

Velika steklenica 1 gld., mala
50 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja
ta dodana, zakonito varovan-

na varstvena znamka.

Zaloge skoro v vseh lekarnah
Avstro-Ogrske

Tam se tudi dobri:

Praško domače zdravilo.

To sredstvo pospešuje prav izborni, kakor sve-
dočijo mnoge skušnje, čistenje, zrnenje in lečenje
ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V skatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine
je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.

Glavna zalogu

B. FRAGNER, Praga,

kl. 203-204, Malá strana, lekarna „pri črem orlu“.

Postna razpoljitev vsak dan.

Prodajalka

se še za prodajalnico s specerijskim blagom in dežel-
nimi pridelki na deželo. — Ponudbe pod „V. G. 140“
(208-3)

Čast mi je naznanjati slavnemu p. n. občinstvu,
kakor tudi gg. mizarjem, da otvorim z dnem **8. fe-
bruvarjem** tukaj

v Ljubljani, na Bregu št. 20

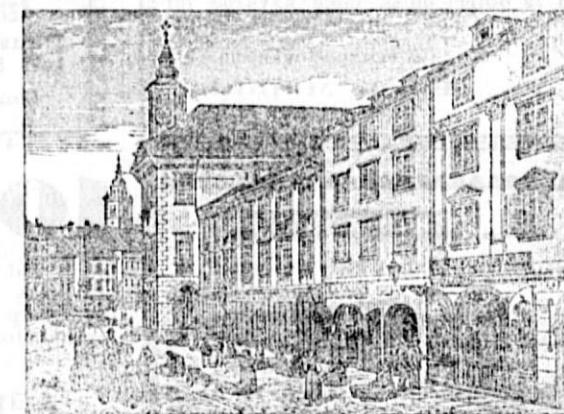
pleskarsko in lakirarsko obrt.

Moje 25letne izkušnje v tej stroki mi omogočujejo
izvrševati vsako delo najfinje, najsolidnejše, ne
da bi mi se bilo batiti konkurenca, in po najnižjih
cenah, ker sem pri tvořitki Eberl, kjer sem delal
skozi 20 let, izvrševal najfinje imitacije vsakevrs-
nega lesa. Z velespoštvanjem (134-10)

Josip Makovec

pleskar in lakirar

na Bregu, Zeisova hiša štev. 20.

Trnkóczy-jev hmeljni sladni čaj

za zdrave kakor za bolnike priporočljiv

kot redilno, krepilno, tečno domače sredstvo.

Zavoj z $\frac{1}{4}$ kil. vsebine 20 kr., 14 zavojev z

$\frac{3}{4}$ kil. vsebine 2 gld. 25 kr.

Če se vzame 14 zavojev, je poština razmeroma

najcenejša.

Zdravniško priznanje.

Gosp. pl. Trnkóczy-ju, lekarju v Ljubljani.

Vaš hmeljni sladni čaj osvedočil se je pri
okrevajočih bolnikih zelo dobro, prosim torej, da mi
blagovljite vposlati še 5 zamotkov.

Kopelišče Bleč (Kranjsko) dne 2 jan. 1888.

Odlivenim spoštvovanjem

dr. Ferd. Zeissler,

kopeliški zdravnik

Razven tega vsi medicinsko-farmacevtični
preparati, specijalitete t. t. d., dietetična
sredstva, homeopatična zdravila, medici-
nična mila, parfumerije t. t. d.

priporočajo in razpečljajo na vse strani sveta

lekarniške tvrdke

Ubald pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

Viktor pl. Trnkóczy, Dunaj, Margarethen.

Dr. Oton pl. Trnkóczy, Dunaj, Landstrasse.

Julij pl. Trnkóczy, Dunaj, Josipovo.

Vendelin pl. Trnkóczy, Gradec, Štajersko.

Pošilja se z obratno pošto.

V oziru vrednih slučajih se drage volje dovoljuje popust od cene.

Najboljše voščilo svetá!

Fernolendl
voščilo za čevlje.

Ces. kralj. Ces. dež. priv.

tovarna utem. I. 1835

na Dunaji.

To voščilo brez galice (vitrijola) se lepo črno
sveti ter vzdržuje usnje trpežno.

Povsed v zalogi. (3-9)

Zaradi ponarejanj naj se paži natančno na moje imen

St. Fernolendl.

Poštai paketi, katerih vsebine (4 kilo voščila) je sor-
tirana, pošljajo se za poskuš

Mala oznanila.

Pod Tramec št. 2.
Najnižje cene.
Veliko
zalogo

klobukov
 priporoča
 J. Soklič.
 Gledališke ulice št. 6.

Z najraznovrstnejšimi, štirikrat na dan svežimi, ukusnimi, zdravimi in slastnimi, v
slaščičarski in pekovski obrt
 spadajočimi izdelki postreza točno tvrdka

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21.

Tu je dobiti vsak dan domačo potvico, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepedenec (Vanille-Zwieback).

Kavarna Malloth

(„Pri Virantu“)

na Sv. Jakoba trgu.

Podpisane se priporočam sl. občinstvu za obilen obisk moje kavarne ter zagotavljam dobre pijače ter točno posrežbo.

Z velespoštovanjem

Ferdo Malloth,

kavarnar.

(96)

HOTEL

Ljubljana (182)

Sv. Petra cesta št. 9.

V središči mesta, blizu južnega kolodvora, poštnega in brzovognega urada.

Izborna, cenena restavracija.

Ukušna jedila, pristni dolenski ovček. — Salon za veselice. — Po leti lep sendnat vrt. — Gg. trgovskim potnikom dovoljujejo se znižane cene.

Omnibus k vsakemu vlaku.

LLOYD

20 elegantno urejenih sob.

Karol Počivaunik, hotelir.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval

10 gld. samo stane pri meni fin modroc na peci ih (Feder-matratre) iz najboljšega blaga solidno narejen. Ne zamenjajte mojih kot najb-ji znanih modrocev z onimi, kot jih n. pr. tukajšnji mizarji nepopoloma izvrsene ponujajo. Žilante od 10 do 30 gld.; divani, otomani, garniture in vsa tapetniška dela po najnižji ceni.

Tapetniška kupčija
OBREZA

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 1.

Josip Reich (101)

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4 priporoča čast. občinstvu dobro urejeno

kemično spirálnico

v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo odčidijo. Pregrinjal v sprejmjo se za pranje in crém v pobaranje. V barvariji vspremena se svilnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovnejših modah.

Zaloga (95)
 manufakturnega blaga

Hugon Jhl
 Ljubljana
 Pred škofijo št. 2.

Fr. Kaiser

puškar v Ljubljani,

Šelenburgove ulice št. 6 (98)

priporoča svojo veliko zalogo orožja za lov in osebno varnost, streljiva in potrebščin za lovce. Specijalitete v ekspreznih puškah in ptičaricah, ki jih sam izdelujem.

Popravki se izvrišujejo v moji delavnici.

Restavracija „Pri Zvezdi“

cesarja Josipa trg.

Velik zračni vrt, stekleni salen in kegljišče.

Priznano izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje.

(103) F. Ferlinc, restavratér.

IVAN JAX

v Ljubljani, Dunajska cesta 13.

Tovarniška zaloga
 šivalnih strojev
 in
 velocipedov.

Ceniki (104)
 zastonj in poštne prosto.

Izborna

a p n o

iz kopanega kamenja (apnenika), izvrstno izžgano, ima vedno na prodaj in v vsaki množini po običajnih cenah

Andrej Mauer
 posest. apnenice v Zagorji pri Savi.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša
 zaloga za šivilje.

(109)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Slikarja napisov,

stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljnate barve, lak in pokost.

(106)

Glavni zastop Bartholi-jevega originalnega karbonelineja. Maščoba za konjska kopita in usnje.

ANTON KOŠIR

v Ljubljani, v Kolodvorskih ulicah št. 24, poleg jut. kolodvora priporoča svojo zalogo (110)

izvrstnih jermenov za stroje

po najnižjih cenah, ravno tako

jermen za šivati in vezati.

Na pismena vprašanja se takoj odgovarja.

Mehanik
 Ivan Škerl

Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani

priporoča se p. n. občinstvu za izvrševanje vseh v njegovo stroku spadajočih del in popravkov, kakor **šivalnih strojev, velocipedov** i. t. d. po najnižjih cenah.

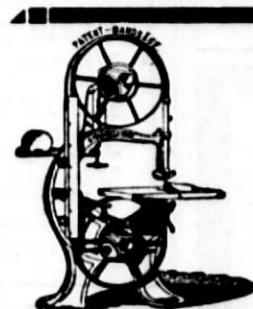
Vnana naročila se točno izvršujejo.

Prej Alojzij Erjavec Prej J. Zor

(115) čepljarski mojster

v Ljubljani, Čepljarske ulice št. 3

priporoča se prefest. duhovščini in slav. občinstvu za obilen naročevanje raznovrstnih **obuvavl**, katera izvršuje cenó, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinije do najpriprostejše oblike. Mere se shranjujejo. Vnana naročila naj se blagovljivo pridene vzorec.

G. Tönnies
 v Ljubljani.
 Tovarna za stroje, želeso in kovino-livnica.

Izdelenje kot posebnost:
 vse vrste strojev za lesoreznice in žage. (112)

Pravzaprav cele naprave in oskrbuje parastoje in kotle po najboljši stavbi, sluzino turbine in vodna kolesa.

Maksimiljan Patat-ova naslednika

F. Merala & Boneč (113)

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32,

ali pa sv. Petra nasip št. 27

priporočata se p. n. občinstvu za ženske in moške obleke, razparane in cele, iste se lepo odčidijo; vsprijemata vsko-vrstna pregrinjala, svilnato robce in trakovje za pranje in pobaranje, kakor tudi svilnato, homozno in mešano blago vseh barv. Obleka se čisti, pere in barvi hitro, dobro in po nizki ceni.

J. Kunčič

priporoča p. n. občinstvu svojo

izdelovalnico soda-vode

Ljubljana, sv. Petra cesta 5

(„Pri avstrijskem cesarju“)

z opombu, da rabí vodo iz mestnega vodovoda, a v svoji

filijali v Lescah

rabi vodo iz tekočega studenca

nad cesto proti Bledu. (117)

Zunanja naročila izvrši se točno.

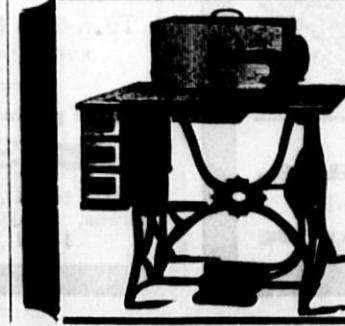

M. Kunc

krojaško obrtovanje

Gospodske ulice št. 7 v Ljubljani priporoča svoje izborne izdelke **čivilnih in uniformskih oblačil po meri**. Bogata izber dobrega modnega blaga je vedno v zalogi; vzprejemajo se pa tudi naročila s pridejanim blagom. Fini in pravilni kroj, izborni delo in ceno postrežbo jamči obče znana zmožnost in solidnost tvrdke.

(119)

Fran Detter

Ljubljana, Stari trg štev. 1.

Prva in najstarejša zaloga

(120)

šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji, kakor slamoreznice, mlatilnice i. t. d.

Ceniki zastonj in poštne prosto.

Fotografična povjemnica

J. Armič

Ljubljana (121)

Marije Terezije cesta št. 5.

Za vsako mizo! Za vsako kuhinjo!

Vsaka juha postane hipoma izredno dobra in močna, če se jej pridene

MAGGI' Jeva ZABELA ZA JUHE

v steklenicah po 45 krajcarjev in više v vseh specerijskih in delikatesnih trgovinah.

HORS CONCOURS na svetovni razstavi v PARIZU 1889.

Dobiva se v Ljubljani pri: A. Stacul-u, Petru Lassnik-u, Rudolfu Kirbisch-u, J. Buzzolini-ju, Karolu C. Holzer-ju in v G. Piccoli-jevi lekarni.

(223)

Usnjeni zavorni teplji

(Leder-Bremsklötze) patentovani v vseh državah

Prekašajo vse do sedaj znane zavorne teplje zaradi tega, ker funkcijon rajo brez najmanjšega hrupa in sigurno, ker so mnogo trpežnejši, ker se obroči koles manj poškodujejo in ker so mnogo cenjejši. Od vojaških in drugih oblastnih kot izvrstni priznani in vpeljani. Zastopstva in samozaloge se oddajo. — Prospekti zastonji. — Proizvoditelj:

H. Köhler, Vratislava (Breslau), Parkstrasse 23, (235—1)

V Ljubljani, na Rimski cesti št. 20
se zaradi opustitve hleva prodaja (187—3)

5 mladih krav

izvrstnih mlekaric belanske pasme. Prodaja se tudi
slamoreznica z dvema nožema.

Gostilna se oddá

v kraju, ki ga obdajajo tovarne in rudniki, dobro situirana, s prostornimi gostilniškimi prostori in stanovišči, z lepimi prostori, prikladnimi za vsako trgovino ali obrt, dalje s celo skoro novo opravo za prodajalnico z mešanim blagom, ki je na prodaj.

Ved v posredovalnici služeb G. Flux, na Bregu št. 6. (238)

Na najnovejši in najboljši način
umetne (1180—40)
zobe in zebovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije. — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živega
zobozdravnik A. Paichel
poleg čevljarskega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadstr.

Odda se takoj v najem

hiša

stoječa nasproti farne cerkve, s prodajalnico specerijskega blaga in s krčemo vred. (207—3)

Kje? pove iz prijaznosti upravnštvo „Slov. Naroda“.

Pri poštnem uradu na Dovjem vzprejme se

pošten sluga

čez 18 let star. Prednost imajo dosluženi vojaki ali oni, kateri so že pri kakem poštnem uradu služili.

Pri istem uradu vzprejme se tudi s 1. aprilom za 3 mesece v pomoč slovensčine zmožna

poštna odpraviteljica.

Ponudbe naj se pošiljajo z naslovom: Karol Huth, c. kr. poštar na Dovjem, Gorenjsko. (241)

Prodaja posestev.

Prodaja se iz proste roke več posestev, in sicer:

hiša in zemljišče v Ribnici,

hiša na glavnem trgu v Sodražici

prikladna za trgovino, dalje

posestvo v Žimaricah

in sicer ali celotno ali pa posamične parcele in slednji:

posestvo v Podklanci (Mlaka)

istotako ali celotno ali pa posamične parcele. Tudi se odda v najem

jako prostorna prodajalnica

na najlepšem prostoru v Sodražici.

Več se izvije pri lastniku g. J. Fajdigi, trgovcu in posestniku v Sodražici. (219—2)

za vence in trakove

zadostuje pri brzjavnih naročbah naslov:

Benedikt, Ljubljana.

V lekarni EDE TOMAJA

v Zagrebu, v Ilici štev. 12

dobivajo se razun vseh ostalih zdravil nekateri jako preskušeni in koristni, posebnega priporočila vredni lekovi:

Mazilo proti kostobilu ali proti **tinu**, kalanj in trganju v kostih, otrponosti ali grēnu v žilah, bolečinah v bokovih in v križu, trdnicam, prehodanju, vsakovrstnim ozeblinam. Cena 80 kr.

Sladka voda za kašelj ali kreh in za prsi, s katero se zdravi kašelj, prehlajenje ali katar v prsih, plučih, težko dihanje, hripost v grlu, nadaha. Cena 80 kr.

Pojačeni železoviti sirup dejuje proti slabosti, bledosti, škrotulognosti, zabuhlosti, otročji pohabljenošti, ženskim bolezni, slabokrvnosti, one-moglosti. Cena steklenici 1 gld.

Pojačene švedske kapljice ali švedska živiljenjska tinktura (Lebensessenz). S tem slovečnim sredstvom se očišča kri in žlatica, popravlja in krepi želodec in ublažuje glavobol, olajša tesnobo, odpravi napetost ali vetrovi, odklanja bol v žlici, grč v žlodi, žlatica, mrzlica in zavijanje ali grijezenje v trebuhi. Kdor piše redno to toli koristno učinkujčo švedsko tinkturo, si ohrani zdravje, telesne moći in pride v okom raznem bolezni. Cena steklenici z navodom 50 kr.

Vsakemu gospodarju prav toplo priporočam **prašek za živilino**, za konjski keh in kašelj, za vole, krave in svinje, za lagano očiščenje, krepljenje želodca in prebave, kadar živila noče jesti, pa kadar se napuhnuje. Krave dajo potem več in boljšega mleka, konji postanejo čeli in močnejši. Cena jednemu zavojčku 45 kr.

Švajcarske pilne, najsigurnejše sredstvo za čiščenje in snaženje želodca in črev, proti zapretju, kadar kri udari v glavo in v prsi, proti tromosti ali težini. Cena škatljici 70 kr.

Mazilo za živilino, zlasti za konje in voli proti boli na kosteh, usločenim, napetim žilam, otrponosti in ozeblinam, po težkom naporu, za krepljenje žil in živec. Steklenica 80 kr.

Fini parfumi, dobro dleče vode, razne pomade, boje za barvanje lasij, da se svi lasje ž njo črno pobavljajo, fina mila; prašek za gospe, sredstva za polepševanje, prašek za čiščenje zob, paste za zobe, da postanejo beli. Po 80 kr.

Gobe za umivanje, krtačice za zobe. Razne stvari iz kaučuka, obvezila za rane, pasove, kirurške stvari. Ruski čaj, fini Jamaika-rum, Malaga-vino, francoski konjak.

Zaloga mineralnih vod. (135—4)

Vse po časnikih oglašene medicinske špecialitete.

Kdor naročuje za 4 gld., mu pošiljamo poštnine preste.

Št. 469.

VII. 1895.

18

Oklic.

C. kr. okrajno sodišče v Kranjski Gori daje na znanje, da se bode vršila

dné 20. marca 1895. leta

dopoludne od 10—12. ure in ako bode potreba tudi popoludne od 2—6. ure pri tem sodišču

prostovoljna dražba v zapuščino Antona Omana spadajočih posestev

in sicer vlož. št. 55, 143, 192, 196, 209, 211, 218, 223 in 262 katastralne občine Podkoren, sodno cenjenih na 495 gld., 365 gld., 150 gld., 400 gld., 355 gld., 125 gld., 62 gld., 315 gld. in 300 gld. s pristavkom, da se bodejo ta posestva oddala le za ali nad cenilno vrednost.

Zemljeknjični izvleček, cenilnik in dražbeni pogoji so tusodno na vpogled.

Na teh posestvih zavarovanim upnikom ostane njih zastavna pravica, brez ozira na skupilo neprikrajšana.

C. kr. okrajno sodišče v Kranjski Gori

dné 18. februarja 1895.

(234—1)

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro uplavajoče sredstvo proti kurjim očesom, žuljem na podplasti, petah in drugim trdim praskam kože.

Dobiva se v lekar-nah.

10 obliž dobiva se le v jednej izreeno Luser-jev obliž za turiste.

L. Schwenk-a lekarna

(139) Meidling-Dunaj.

Pristen v Ljubljani: Jos. Mayr, J. Swoboda, U. pl. Trnkóczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovet A. Egger, W. Thurmwald, J. Birnbaucher; v Brezah A. Aichinger; v Trgu (na Koroskem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfsbergu A. Huth; v Kranji K. Savnik; v Radgoni C. E. Andrieni; v Idriji Josip Warto; v Radovljici A. Roblek; v Celji K. Gela.

V Zvezdi **Marija Drenik** V Zvezdi
 v hiši „Maticce Slovenske“.
**Bogata zalogaj najfinejših kravat, zavratnikov,
 srajc za gospode, nogovic, robcev,**
 v katere se črke najhitreje zaznamujejo,
 po zelo nizki ceni.

I. najstarejša posredovalnica služeb v Ljubljani
G. Flux, Breg št. 6 (239)

če nuju: več priprostih in boljših kuharje in hišn (tudi k 2-3 osebam) za tu in drugod, kako dobre, trajne službe, 7-15 gld. plače.

Oljni ekstrakt za uho

od c. in kr. sekund. zdravnika dr. Šipek-a. Ta ekstrakt priporočajo zaradi sigurnega uspeha že več let autoritete, ker odpravi vsako prirojeno gluhost, uklanja takoj slab posuh, učesni tok in vsako učesno bolezni; dobiva se proti dopušljativi gld. 1.70 v vsej Avstro-Ogerski frankovane po pošti iz lekarn: glavna zalogaj v lekarni „pri sv. Duhu“ g. Ede pl. Tomaya, v lekarni g. Ant. Kögla in v mestni lekarni v Zagrebu; nadalje pri Zanetti-ju v Trstu; Jožefu Christofoletti-ju v Gorici; na Dunaju; pri c. in kr. vojni poljski lekarni F. Pleban-a na Stefanovem trgu št. 8 — Pristno blago se dobiva samo v steklenicah z utisnim napisom: c. in kr. sekund. zdravnik dr. Šipek na Dunaju. (1412-10)

Spoštovani gg. krčmarji!

Kdor hoče

finega vina

liter po 17-20 kr. kupovati, obrne naj se do

Frana Gregorka na Sušaku pri Reki.

Blago se pošilja le s povzetjem in na zahtevanje se poprej pošiljajo tudi vzoreci. (188-6)

Priporočevano od ravnateljstva poliklinike!

Uporablja se pri oslovskem kašlu, influenzi, bolezni na vratu, prsih in pri otroških boleznih

konjakov sladni izyleček.

Neobhodno potreben za rekonvalcente.

Dobiva se v vseh boljših lekarnah, droguerijah.

Tvornica (1302-31) konjakovega sladnega izylečka v Leipniku.

Izgubilo se je operno kukalo

na Sokolovi maskaradi na galeriji ali v garderobi. — Kdor je jo našel, je prošen, naj je odda proti nagradi v upravnosti „Slovenskega Naroda“. (237-2)

Izgubili se je 8 mesecev star

lovski pes

srednje velikosti, kratke, ruvenkaste ali senične dlake, z znakom št. 50. — Kdor bi ga našel, je naprošen, oddati ga pri gosp. L. Blumauer-ju v Ljubljani, na Krakovskem manetu, kjer prejme tudi nagrado. (240-1)

Pri c. kr. poštnem uradu na deželi se takoj vzprejme izkušena

poštna odpraviteljica.

Kje? pove iz prijaznosti upravnštvo „Sloven. Naroda“. (229-2)

Vabilo
 rednemu občnemu zboru
 „Kmetske posojilnice na Vrhniku“
 kateri bodo

v petek, dne 15. marca 1895. l. ob 3. uri popoludne
 v društveni pisarni.

Dnevni red:

- 1.) Porocilo ravnateljstva.
- 2.) Porocilo nadzorstva.
- 3.) Skelepanje o porabi čistega dobička.
- 4.) Volitev ravnateljstva in nadzorstva.
- 5.) Posebni predlogi.

Na Vrhniku, dne 28. februarja 1895.

Ravnateljstvo.

(232)

St. 5757.

Razglas.

V zmislu §. 15. občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano (zakon z dnem 5. avgusta 1887. l., štev. 22. dež. zak.), se javno naznana, da so

imeniki volilnih upravičencev za letošnje dopolnilne volitve v občinski svet

sezavljeni in da se smejo od danes naprej skozi 14 dni tukaj pregledovati in proti njim vlagati ugovori.

O pravočasno vloženih ugovorih bo razsojal občinski svet.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
 dn. 1. marca 1895.

Imetek.

Bilanca.

Dolgori.

	gld.	kr.		gld.	kr.
1 Gotovina 31. decembra 1894.	13150	17	1 77 zadružnih deležev à 100 gld.	7700	—
2 Inventar	530	—	2 Hranilne vloge 1295 vložnikom	374246	93
3 Posojila 954 strankam .	331592	10	3 Predplačane obresti od posojil	619	66
4 Zaostale obresti . . .	2654	81	Obresti od zadružnih deležev za l. 1894 . . .	346	50
5 Hranilne vloge pri de-narnih zavodih	38112	78	5 Dolžni ekspenz stroški	7	61
6 Naloženo pri poštni hra-nilnici	101	99	6 Rezervni zaklad	22095	51
7 Zaostali eksekut. stroški .	220	28	7 Čisti dobiček za leto 1894	3441	15
8 Rezervni zaklad naložen v hranilnicah	22095	23		408457	36
	408457	36			

Pozor, gasilna društva!

Cenik

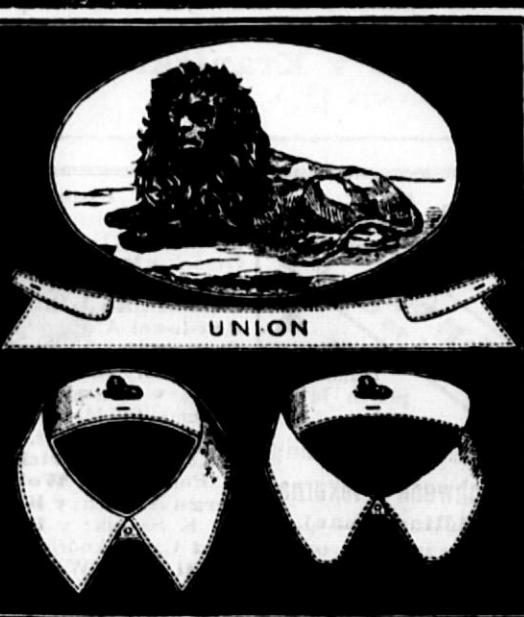
za novo izdelane

distinkcije, embleme, dragone i. t. d.

zahteva naj se pri

(231-1)

J. S. Benediktu v Ljubljani.

M. JOSS & LÖWENSTEIN

tvornica perila, Praga, VII.

opozarjata kupujoče p. n. občinstvo na to, da naj zahteva pri kupovanji ovratnikov za srajce, manšet in srajce vselej le zakonito zaščiteno znamko (lev). Naše perilo se dobiva le v najboljših trgovinah modne robe za gospode in v trgovinah s platnom tu- in inozemstva in se pri nas ne prodaja na drobno.

Ob jednem priporočava naše najnovje

patentovane ovratnike za srajce

ki imajo tolike prednosti v sebi, da vse osebe, zlasti gospodje, ki so zelo debeli, ne bodo nosili drugih ovratnikov, čim poskusijo jedenkrat ta naš proizvod. (90-8)

Patentovani ovratnik

se prilega vsaki srajci, tudi ko bi ista ne bila narejena po meri, se lahko ugledi, obdržuje vedno svojo prvotno obliko in je vsled svoje gladke površine mnogo trpežnejši, nego vse drugi ovratniki.

O. kr. avstr. patent št. 66.686.

Kralj. ogerski patent št. 1709.

Angleški patent št. 19.700.

R. R. G. M. Nr. 19.352.